ЗВЯЗДА

30 жніўня 1996 г. пятніца, № 214 (23017)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 1000 рублёў

РОЗГЛАС

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Дакуль настаўнікам прыйдзецца працаваць за капейкі?

Праблема запазычанасці па заработнай плаце работнікам адукацыі абвастрылася недзе з пачатку бягучага года і дасюль застаецца нявырашанай.

Было дарученне да 1 кастрычніка ўнесці на разгляд урада прапановы па ўдасканаленню сістэмы аплаты працы педагагічных работнікаў.

Паводле статыстычных даных, сярэдняя заработная плата настаўніка ў чэрвені склала 1290,2, урача — 1665,8, служачага ў прамысловасці — 1734,1, сярэдняга медыцынскага персаналу — 1150,4 тысячы рублёў. Узровень настаўніцкага заробку склаў 69,1 працэнта заробку ўрача, 73,4 працэнта — служачага ў прамысловасці і набліжаўся да заробку сярэдняга медперсаналу. Калі ў чэрвені беларускі педагог зарабляў 98,3 працэнта да сярэдняга спажывецкага бюджэту, то ў ліпені гэтая лічба зменшылася да 86,4.

Такім чынам, тыя прапановы, якія зараз распрацаваны прафсаюзам работнікаў адукацыі сумесна з Міністэрствам адукацыі і навукі і прадстаўлены ўраду, адлюстроўваюць непасрэдна патрэбу часу. Асноўныя іх пункты датычацца: па-першае, упарадкавання сістэмы даплат, надбавак і павышэнняў, якія назначаюцца настаўнікам за абавязковыя віды працы (класнае кіраўніцтва, праверка пісьмовых работ і г. д.). Прапануецца правесці дакладную дыферэнцыяцыю заробкаў за кошт увядзення больш істотнай розніцы паміж настаўніцкімі тарыфамі, устанавіць надбаўкі за стаж калі ён роўны 5—10 гадам — 20 працэнтаў стаўкі, ад 10 да 15 — 30, звыш 15 — 40 працэнтаў. Не забыты ў прапановах і маладыя спецыялісты, якія маюць ступень бакалаўра ці магістра: ім мяркуецца ўстанавіць надбаўку.

Выпадкі затрымкі выплаты заработнай платы ... Мінфін 20-21 мільярд датацыі ў памеры 205 мільярдаў рублёў ..., запазычанасць значна знізілася і складае зараз 4,68 мільярда рублёў. Ліпеньскі заробак не атрымалі толькі педагогі Шклоўскага і Горацкага раёнаў Магілёўскай вобласці. Педагогі жывуць надзеяй на «дабро» ўрада па прапановах прафсаюзаў і Міністэрства адукацыі і навукі.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

ДЗЕНЬ НАРАДЖЭННЯ Ў РАБОЧЫМ КАБІНЕЦЕ

Як паведаміла прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, свой дзень нараджэння Прэзідэнт краіны А.Р.Лукашэнка сустрэне на сваім рабочым месцы.

Раніцай кіраўнік дзяржавы прыме афіцыйныя дэлегацыі Рэспублікі Бурація і Чыцінскай вобласці Расійскай Федэрацыі. У ходзе сустрэчы будуць абмеркаваны пытанні эканамічнага, навукова-тэхнічнага і культурнага супрацоўніцтва паміж рэгіёнамі.

Затым адбудзецца сустрэча з прадстаўнікамі настаўніцтва рэспублікі. Будуць разгледжаны пытанні маючай адбыцца рэформы агульнаадукацыйнай школы, праблемы забеспячэння школ падручнікамі і навучальнымі дапаможнікамі, сацыяльнай абароны педагагічных работнікаў і моладзі. Прэзідэнт уручыць пасведчанні аб прысваенні ганаровага звання «Заслужаны настаўнік Рэспублікі Беларусь» групе педагогаў, якія асабліва вызначыліся.

У гэты ж дзень Прэзідэнт прыме кіраўнікоў шэрага цэнтральных органаў дзяржаўнага кіравання.

БЕЛТА.

Бура заціхла. Ці надоўга?

Учора, пасля праведзенай у аўторак забастоўкі, усе прадпрымальнікі выйшлі на работу. Хваляванні часова заціхлі, жыццё на рэчавых рынках пайшло звычайным ходам.

Але гэта часовае заціішша. Да 1 верасня засталіся два дні. Цяпер усе прадаўцы з напружаннем чакаюць гэтай даты, таму што ў апошнія дні жніўня неабходна заплаціць новаўведзены фіксаваны падатак. Многія не ў стане вылажыць 3 млн. 900 тыс. рублёў і па гэтай прычыне збіраюцца не выходзіць на работу. Інакш кажучы, людзі становяцца беспрацоўнымі з-за ўвядзення гэтага падатку.

Сход, які адбыўся ў аўторак на стадыёне «Дынама», праходзіў бурна, але наўрад ці напал страсцей можа даць які-небудзь канкрэтны вынік, калі таго не захочуць улады. Хутчэй за ўсё, калі ўказ застанецца ў сіле або калі не знізяць суму падатку, багацейшыя прадпрымальнікі змірацца са становішчам, разлічацца з дзяржавай і будуць працягваць работу.

А што рабіць тым, хто пазбавіўся сваіх рабочых месцаў? Зноў баставаць? Ці станавіцца ў чаргу на біржы працы і выпрошваць міласціню ў дзяржавы? Сітуацыя, па праўдзе кажучы, склалася дзіўная і малазразумелая. Час пакажа, што будзе далей...

Сяргей КУЛАКОЎ.

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

У Мінску з'явіцца вуліца Трыфана Лук'яновіча

Пастаянныя чытачы «Звязды» ведаюць: ужо даволі працяглы час наша газета праводзіць акцыю па ўшанаванню памяці мінчаніна Трыфана Андрэевіча Лук'яновіча. Нарэшце справа зрушылася з месца.

Нагадаем, менавіта з подзвігам Лук'яновіча звязваюць сусветна вядомую фігуру салдата, што ў берлінскім Трэптаў-парку. 29 красавіка 1945 года на вуліцы Эльзенштрасэ ў Берліне ён выратаваў нямецкае дзіця ад куль эсэсаўцаў, зараз на тым месцы — мемарыяльны знак...

Аднак тут, на радзіме, «афіцыйна» Лук'яновіча не прызнавалі. Не хацелі прызнаць. Вузел праблемы ў тым, што ў архівах не захавалася дакументаў Лук'яновіча, гэта і давала падставу скептыкам сцвярджаць: «Не было такога чалавека!»

Ветэран Вялікай Айчыннай вайны, Георгій Лукіч Сасноўскі, дырэктар музея «БелВАР», былога мінскага радыёзавода, дзе да вайны працаваў Трыфан Андрэевіч, сабраў шмат пісьмаў ад франтавікоў, якія былі відавочцамі подзвігу нашага земляка, ведалі яго асабіста. Ну не маглі ж дзесяткі людзей з розных гарадоў і вёсак былога Саюза нейкім дзіўным чынам згаварыцца і выдумаць чалавека, якога не было!

Многія чытачы «Звязды» падтрымалі прапанову аб увекавечанні памяці Лук'яновіча — хаця б у назве вуліцы (гл. «Звязду» за 19 красавіка і 6 мая 1995 года, 8 мая 1996 года). Мы рады паведаміць, што 26 жніўня ў Мінгарвыканкоме адбылося пасяджэнне камісіі па назвах і перайменаванню вуліц горада Мінска (старшыня камісіі — намеснік старшыні Мінгарвыканкома І. Зелянкевіч), з дакладам выступіў Г. Сасноўскі. У пасяджэнні бралі ўдзел намеснік старшыні камітэта ветэранаў г. Мінска В. Кандрашоў, старшыня камітэта ветэранаў Савецкага раёна сталіцы А. Богдан. Камісія з разуменнем і адказнасцю падышла да праблемы і прыняла рашэнне прысвоіць адной з вуліц г. Мінска імя Трыфана Андрэевіча Лук'яновіча. Гэта, безумоўна, мэтазгоднае і справядлівае рашэнне ўспрымаецца як даніна павагі і памяці не толькі аб высакародным, гуманным ўчынку Лук'яновіча, але і аб усіх тых, хто не вярнуўся з вайны, хто прапаў без вестак на франтах Вялікай Айчыннай і чым родным ваенныя архівы дагэтуль выдаюць даведкі «У спісах не значыцца...»

Як паведаміла Марыя Станкевіч, сакратар камісіі гарвыканкома па назвах і перайменаванню вуліц г. Мінска, у бліжэйшы час будзе вызначана вуліца, што стане насіць імя Трыфана Лук'яновіча.

Мы будзем трымаць чытачоў у курсе падзей.

Таццяна ПАДАЛЯК.

Віктар Чыкін заявіў пра раскол у кампартыі

29 жніўня на прэс-канферэнцыі ў Мінску сакратар ЦК ПКБ В. Чыкін зачытаў «Зварот да членаў партыі камуністаў», у якім выказваецца нязгода з подпісам лідэра ПКБ Сяргея Калякіна пад «зваротам сямі», з тым, што ПКБ прымае ўдзел у «круглым стале» і з артыкулам Васіля Новікава «Супраць лома няма прыёму...»

Названы зварот падпісалі В. Чыкін, М. Яроменка (вядомы артыст), Р. Ігнацішчаў, У. Плецюхоў, І. Гукаў (дэпутаты ВС) і два члены ЦК ПКБ. Гэтыя людзі патрабуюць сабраць нечарговы з'езд ПКБ не пазней сярэдзіны кастрычніка для «выпрацоўкі ўзгодненай лініі партыі камуністаў напярэдадні важных палітычных падзей». У сваіх выказваннях М. Яроменка выказаў гатоўнасць цалкам падтрымаць Прэзідэнта, У. Плецюхоў выказаў нязгоду з прапануемымі А. Лукашэнкам зменамі ў Канстытуцыі, В. Чыкін прапанаваў камуністам не дапусціць расколу ПКБ, быць вышэй за барацьбу паміж галінамі ўлады. Тым не менш, заява Чыкіна і яго таварышаў сведчыць пра паглыбленне расколу ў ПКБ, які праходзіць ужо не толькі паміж ЦК і перыферыйнымі арганізацыямі, але і праз кіраўніцтва партыі.

Аднак трэба прызнаць, што адзінай пазіцыі ў групы Чыкіна, Плецюхова, Яроменкі няма і, каб пераканаць усю партыю ў сваіх падыходах, ім трэба яшчэ самім кансалідавацца. Што датычыць з'езда, то такой заявы для яго склікання недастаткова.

Таццяна КАЛІНОЎСКАЯ.

Да ведама дэпутатаў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Другая сесія Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь трынаццатага склікання пачне работу 2 верасня 1996 года ў 16 гадзін у зале пасяджэнняў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь у Доме ўрада.

Рэгістрацыя дэпутатаў, якія прыбудуць на сесію, будзе праводзіцца ў фае залы пасяджэнняў (другі паверх Дома ўрада) 2 верасня 1996 года з 9 гадзін да 15 гадзін 30 хвілін.

КРЫК ДУШЫ

Знайшлі прытулак у абгарэлай лазні, а крэдыту нам не даюць...

Пішу вам упершыню. Не ведаю, ці дойдзе пісьмо, ці дастукаецца мая бяда ў вашы дзверы. Прашу, з самой не верыцца...

24 красавіка сёлетняга года згарэў дом і пабудовы пры ім. Віной усяму дачушка, ёй 2,5 года (відаць, больш за ўсё вінаватыя самі бацькі. — рэд.).

Праўда, выратавалі карову, двое свіней і быка. А дом згарэў зусім. Пабудовы курыц адраманталі, і ўсё.

Праз два месяцы пасля пажару райвыканкам нам выдзеліў 40 кубаметраў лесу, і абяцалі дапамагчы з крэдытам пад 50 працэнтаў. Цяпер і ў ім адмовілі.

Муж працуе ў Дубраўскай участковай бальніцы, а я сяджу з дзецьмі, якіх у нас трое: сыну 14 гадоў, другому — 6,5 і дачушцы, як ужо гаварылася — 2,5.

Пакінулі нас адных у бядзе таму, што мы не рабочыя саўгаса. А ў бальніцы ж, вядома, нічога няма — ні тэхнікі, каб дапамагчы вывезці лес, ні жылля, каб засяліць нам хоць які куток.

Мы апынуліся пад адкрытым небам. Восень на парозе, а з агарода нічога няма куды падзець. І дзеткам трэба збірацца ў школу, а як ім туды хадзіць, калі мы самі знайшлі прытулак у абгарэлай лазні? А ў ёй няма ні святла, ні печкі, і столь зусім дрэнная.

Просім крэдыту, і ўсюды адмаўляюць. Нават сельскі Савет нічым дапамагчы не можа. А нам без падмогі няк не выблытацца. Можа, што-небудзь купілі б, каб хоць бы перазімаваць.

Няўжо для нас нельга штосьці зрабіць. Вельмі прашу, дапамажыце!

Д. РАБЫШ,

в. Дзедунова, Ушацкі раён.

АД АДДЗЕЛА ПІСЬМАЎ

Перш чым друкаваць гэта пісьмо, мы звязаліся па тэлефоне з Ушацкім райвыканкамам. Там пацвердзілі факт пажару і сказалі, што гэтай сям'і, акрамя выдзеленага лесу, была аказана дапамога ў суме аднаго мільёна рублёў. А вось наконт крэдыту параілі звярнуцца ў мясцовае аддзяленне Ашчадбанка.

Тут прычыну адмовы растлумачылі даволі празаічна. Цяпер, як высветлілася, нікому, акрамя чарнобыльцаў, бясплатных і льготных крэдытаў не выдаюць, хоць просяць іх многія.

Што датычыць гэтай сям'і пагарэльцаў, то ёй таксама адмоўлена. Чаму? Нават такі крэдыт у памеры 75 працэнтаў ад кошту будаўніцтва дома тэрмінам на 15 гадоў пад 65 працэнтаў яна своечасова пагасіць не зможа. Не «пацягне» яна і пазыкі, прадугледжаныя на рэканструкцыю і рамонт жылля. Як нам сказалі, Ашчадбанк быў бы рады дапамагчы гэтай сям'і, але патрабуецца адпаведны дазвол і ўказанне зверху, ці, нарэшце, хоць бы хадайніцтва райвыканкома. А несці страты, зразумела, ніхто не хоча.

Адным словам, пытанне застаецца адкрытым. Тады як жа гаротным людзям з малымі дзеткамі жыць і сустракаць зіму?

АНТАЛОГІЯ АДНАГО ВЕРША

Васіль ЗУЁНАК

ЗОРКІ НЕ ПАМІРАЮЦЬ...

Зоркі не паміраюць —
Яны калапсуюць ў кропку:
Напоўненыя да краю,
Святло паглынаюць таропка.
Ні прамянька не выпускаюць —
Ніхто іх ужо не бачыць.
Ды перапоўненасць тая
Смерцю хіба ці назначыць?
Ці небыццём назавецца?
Не, тут парадак іншы...
І толькі нам падаецца
Мёртваю гэта ціша...
Гляджу на далёкія зоры,
На вокны, што свецяцца ў хаце,
На поле у жніўным уборы —
І ўсім кажу: — Бывайце...
Бывайце, лясы і рэкі... —
Сябе суцішаю горка.
Можа, і смерць чалавека —
Скалапсаваная зорка?..
І ўспыхне наноў між зорак —
Не згасне імгненнай знічкай.
А смерць — толькі час і прастора,
Якіх мы баімся панічна...

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 340

Аб узмацненні сацыяльнай падтрымкі работнікаў бюджэтнай сферы

У мэтах узмацнення сацыяльнай падтрымкі і матэрыяльнай зацікаўленасці ў выніках працы работнікаў бюджэтнай сферы **пастанаўляю:**

У дапаўненне да дзеючых умоў аплаты працы работнікаў устаноў і арганізацый, што фінансуюцца за кошт сродкаў бюджэту, увесці пачынаючы з III квартала 1996 г. да змянення памеру мінімальнай заработнай платы іх пакварталънае прэміраванне ў памеры да пяці мінімальных заработных плат.

Памер прэміі кожнаму работніку ўстанаўліваецца з улікам вынікаў яго працы.

Кабінету Міністраў Рэспублікі Беларусь вызначыць крыніцы фінансавання расходаў на гэтыя мэты.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь **А.ЛУКАШЭНКА.**

29 жніўня 1996 г., г.Мінск.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 341

Аб скліканні Усебеларускага народнага сходу

У мэтах забеспячэння найбольш поўнага ўдзелу шырокіх слаёў насельніцтва ў абмеркаванні прымаемых Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, Кабінетам Міністраў Рэспублікі Беларусь, мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі мераў па пераадоленню эканамічнага крызісу, стабілізацыі сацыяльнага становішча ў грамадстве **пастанаўляю:**

1. Склікаць 19 кастрычніка 1996 г. у г. Мінску Усебеларускі народны сход.

2. Устанавіць састаў удзельнікаў Усебеларускага народнага сходу колькасцю 5000 чалавек, у тым ліку ад г.Мінска — 800 чалавек, ад кожнай вобласці — па 650 чалавек.

3. Вынесці на абмеркаванне Усебеларускага народнага сходу асноўныя палажэнні Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь, праект новай рэдакцыі Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і пытанні, прапанаваныя Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь на рэспубліканскі рэферэндум.

4. У трохдзённы тэрмін з дня апублікавання гэтага Указа Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Кабінету Міністраў Рэспублікі Беларусь утварыць Рэспубліканскі арганізацыйны камітэт, аблвыканкомам, Мінскаму гарвыканкому, рай(гар)выканкамам — адпаведна абласныя, раённыя, гарадскія тэрытарыяльныя арганізацыйныя камітэты па падрыхтоўцы і правядзенню Усебеларускага народнага сходу і зацвердзіць іх персанальны састаў.

Рэкамендаваць уключыць у састаў арганізацыйных камітэтаў прадстаўнікоў дзяржаўных органаў, органаў мясцовага кіравання і самакіравання, грамадскіх аб'яднанняў, сродкаў масавай інфармацыі.

5. Рэспубліканскаму арганізацыйнаму камітэту па падрыхтоўцы і правядзенню Усебеларускага народнага сходу:

сумесна з абласнымі, раённымі, гарадскімі тэрытарыяльнымі арганізацыйнымі камітэтамі арганізаваць работу па вылучэнню і дэлегаванню на Усебеларускі народны сход найбольш аўтарытэтных прадстаўнікоў працоўных калектываў аб'яднанняў, прадпрыемстваў, устаноў усіх формаў уласнасці, а таксама прадстаўнікоў навучальных устаноў, воінскіх часцей і грамадзян па месцы пражывання, вызначыўшы ўмовы і парадак вылучэння ўдзельнікаў сходу;

забяспечыць з прыцягненнем сродкаў масавай інфармацыі, грамадскіх аб'яднанняў поўнае і ўсебаковае абмеркаванне кандыдатур удзельнікаў Усебеларускага народнага сходу, а таксама дакументаў, што выносяцца на сход;

арганізаваць запрашэнне на сход прадстаўнікоў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь і мясцовых Саветаў дэпутатаў, кіраўнікоў цэнтральных органаў кіравання, мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, прадстаўнікоў грамадскіх (ветэранскіх, маладзёжных, прафсаюзных, творчых) аб'яднанняў, сродкаў масавай інфармацыі.

6. Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Кабінету Міністраў Рэспублікі Беларусь, міністэрствам і іншым цэнтральным органам кіравання, Мінскаму гарвыканкому забяспечыць неабходныя ўмовы для падрыхтоўкі і правядзення Усебеларускага народнага сходу.

7. Кіраўніцтву справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь:

ажыццявіць фінансавае і матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне падрыхтоўкі і правядзення Усебеларускага народнага сходу;

да 5 верасня 1996 г. зацвердзіць каштарыс расходаў па падрыхтоўцы і правядзенню сходу.

8. Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі, усім дзяржаўным сродкам масавай інфармацыі арганізаваць шырокае асвятленне падрыхтоўкі Усебеларускага народнага сходу, абмеркавання выносімых на яго дакументаў і прамую трансляцыю работы сходу.

9. Кантроль за выкананнем гэтага Указа ўскласці на Адміністрацыю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.ЛУКАШЭНКА.

29 жніўня 1996 г.
г.Мінск.

СВАІМ УКАЗАМ ПРЭЗІДЭНТ КРАІНЫ РАСШЫРЫЎ КОЛА ДЗЯЦЕЙ І ПАДЛЕТКАЎ, ЯКІЯ МАЮЦЬ ПРАВА НА БЯСПЛАТНАЕ АЗДАРАЎЛЕННЕ

Захаванне здароўя дзяцей і падлеткаў, якія пацярпелі ад чарнобыльскай аварыі, — адна з першачарговых мераў, што прымаюцца Прэзідэнтам нашай краіны ў мэтах мінімізацыі вынікаў катастрофы на ЧАЭС. Чарговым пацвярджэннем гэтага стаў Указ № 321, падпісаны нядаўна кіраўніком дзяржавы. Па просьбе карэспандэнта БЕЛТА гэты дакумент пракаменціраваў міністр па надзвычайных сітуацыях і абароне насельніцтва ад наступстваў катастрофы на ЧАЭС Іван КЕНІК.

Міністр адзначыў, што за дзесяць постчарнобыльскіх гадоў радыяцыйнае становішча ў Беларусі значна змянілася. Толькі ў выніку натуральнага распаду радыеактыўных элементаў узровень забруджвання глебы знізіўся на 15 — 20 працэнтаў. Таму 252 населеныя пункты, дзе пражывае 204 тысячы чалавек, у тым ліку 58 тысяч дзяцей і падлеткаў, рашэннем урада выведзены з зоны радыеактыўнага забруджвання. Як вынік, растлумачыў І.Кенік, іх жыхары страцілі права на льготы і кампенсацыі, што раней мелі ў адпаведнасці з Законам «Аб сацыяльнай абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС».

Указам Прэзідэнта краіны № 321 тым, хто пражывае ў населеных пунктах, якія адносіліся да прыняцця пастановы Кабінета Міністраў рэспублікі ад 19 лютага гэтага года да зон радыеактыўнага забруджвання, у 1996 годзе захавана бясплатнае забеспячэнне пуцёўкамі на аздараўленне тэрмінам да аднаго месяца. Ільгота гэта адрасавана дзецям і падлеткам, а таксама асобам, якія суправаджаюць дзяцей дашкольнага ўзросту, дзяцей-інвалідаў і падлеткаў-інвалідаў, якія, згодна з заключэннем урачэбна-кансультацыйных камісій, маюць патрэбу ў пабочным доглядзе. Для рэалізацыі ўказа з дзяржаўнага бюджэту будзе выдзелена 145 мільярдаў рублёў.

Разам з тым міністр нагадаў, што захоўваецца і раней дзеючы парадак абавязковага медыцынскага абследавання, а таксама забеспячэння пуцёўкамі на лячэнне і аздараўленне дзяцей і падлеткаў, якія пражываюць на забруджаных радыенуклідамі тэрыторыях або выехалі з бацькамі на месца жыхарства ў чыстыя рэгіёны.

БЕЛТА.

На парозе восень. Калі пачнуцца дажджы?

Сёлетняе лета, не ў прыклад мінулагодняму, абышло цяплом Беларусь. І толькі ў самым канцы, нібы просячы прабачэння за не па-летняму халоднае надвор'е, прырода расшчодрылася, абрынуўшыся на людзей жнівеньскай спёкай.

Як паведамілі «Звяздзе» ў Белгідрамецы, у бліжэйшыя суткі ў рэспубліцы захаваецца пераменная воблачнасць, у Гродзенскай і Брэсцкай абласцях чакаюцца кароткачасовыя дажджы, месцамі навальніцы. Тэмпература паветра як удзень, так і ўначы застаецца ў бліжэйшыя двое сутак на ўзроўні папярэдніх дзён: адпаведна 22—27 і 7—12 градусаў. Першы дзень восені, па прагнозах, мы сустрэнем без дажджу. Што будзе далей — залежыць толькі ад «нябеснай» канцылярыі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

На радзіму Якуба Коласа едуць усе, хто хоча хоць раз зірнуць на яго «родны кут». А гэта і Нёман, і Альбуць, і Акінчыцы, і, вядома ж, старыя ліпы, якія пасадзілі Якуб Колас і Янка Купала ў гонар свайго знаёмства ў 1912 годзе. А сустракае заўсёды гасцей старажыл гэтых месцаў, захавальніца музея-запаведніка Соф'я Іосіфаўна Міцкевіч — пляменніца вялікага беларускага пісьменніка. Яе расказы пра дзядзьку Якуба і пра сям'ю Міцкевічаў заўсёды жывыя і цёплыя.

Уладзімір ФЯДОТАЎ.

ПОШТА ПРЭЗІДЭНТА

НЯХАЙ ЗАСТАЕЦЦА НЯЗМЕННАЙ ДАБРЫНЯ!

У адрас Прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі прыйшло пісьмо ад бацькоў дзяцей, якія перажылі страшную драму захопу тэрарыстам мінскага дзіцячага садка № 511. У ім — падзяка кіраўніку дзяржавы за тое, што хлопчыкі і дзяўчынкі, якія перажылі стрэс, змаглі папраўіць свае здароўе на цудоўным курорце ў Краснадарскім краі. Шчыра дзякуюць аўтары пісьма і работнікам дзіцячага аздараўленчага цэнтра «Белая Русь».

У пісьме, у прыватнасці, гаворыцца: «Сацыяльна-эканамічныя і палітычныя перамены ў краінах СНД праецыруюцца на становішча дзяцей сваімі самымі балючымі промнямі. І тым больш радасна было нам, бацькам разам з дзецьмі, пабываць на маленькім астраўку беларускай зямлі ў Расіі, у дзіцячым аздараўленчым цэнтры «Белая Русь», размешчаным на беразе Чорнага мора. Усе там добраўпарадкавана, адладжана: утульныя домікі, дзе ў камфортных умовах жывуць дзеці, зялёная, дагледжаная тэрыторыя, сталовая, клуб, медыцынскія кабінеты з унікальным абсталяваннем.. Але больш за ўсё ўразілі сардэчнасць і гасціннасць, з якімі сустрэлі нас работнікі цэнтра, яго першакласныя спецыялісты.

Нашым дзецям, якія перажылі страшны стрэс 11 чэрвеня гэтага года, калі тэрарыст замахнуўся на іх жыцці, былі выдзелены пуцёўкі ў дзіцячы аздараўленчы цэнтр дзякуючы вашым клопатам, Аляксандр Рыгоравіч. Ад усёй душы гаворым вам за гэта дзякуй! Дзеці, якія прыехалі ў Туапсэ з аслабленым здароўем, бледныя і прыгнечаныя, ад'язджалі жыццярадаснымі і паздаравелымі.

Нашы сэрцы перапоўнены пачуццём глыбокай удзячнасці да ўсіх супрацоўнікаў дзіцячага аздараўленчага цэнтра «Белая Русь». Гэта іх клопатамі і стараннямі цэлую змену дзеці, ды і мы, дарослыя, жылі ў царстве дружбы, цеплыні, узаемаразумення, павагі і любові».

БЕЛТА.

ПОГЛЯД

Імпарт як галоўная перашкода на шляху нашай эканомікі да росквіту...

«Калі польскія тавары не маюць збыту, урад, як правіла, не ідзе на павелічэнне мытных пошлін і падатку на імпарт (6 працэнтаў на сённяшні дзень, з 1997 г. ён поўнасцю адмяняецца), а нацэльвае прадпрыемствы прамысловасці на павышэнне эфектыўнасці вытворчасці і якасці выраблямай прадукцыі. Не дапамагае — дзейнічае інстытут банкруцтва».

(Са справаздачы Міністэрства гандлю Беларусі, надрукаванай у «Нацыянальнай эканамічнай газеце» ад 21 жніўня).

Так у Польшчы. А як у нас?

У нас таксама да імпарту нераўнадушныя. Як асобна ўзятыя грамадзяне (размова, вядома, датычыць тавараў народнага спажывання), так і вытворцы, дзяржаўныя ведамствы і асобы. Толькі пачуцці ў іх розныя. Грамадзян імпарт прыцягвае ў першую чаргу якасцю; вытворцаў, ведамствы і асоб яўна адштурхоўвае па прычыне таго, што прыцягвае грамадзян. У нас інтарэсы вытворцаў, ведамстваў і асоб, з аднаго боку, і грамадзян — з другога, чамусьці заўсёды разыходзяцца.

Усё, вядома, пачынаецца з вытворцаў. Калі імпарту было дазволена перасекчы мяжу нашай рэспублікі, яны тут жа дружна і зацягнулі: «Абараніце!». Электроншчыкі прасілі абараніць ад значна больш якаснай і надзейнай вылічальнай, тэле- і іншай апаратуры; вытворцы сельскагаспадарчай прадукцыі — ад больш танных прадуктаў харчавання; камандзіры лёгкай прамысловасці — ад замежных сарочак ды сандалетаў... Застагналі амаль усе. Вядома, акрамя задаволеных грамадзян, інтарэсы якіх, як зазначана ўжо, чамусьці не супадаюць...

Уладныя ведамствы, аднак, заўсёды больш чуйна ловяць голас вытворцаў...

Атака на імпарт пачалася яшчэ ў мінулым годзе, у якім пачалося выгнанне з айчыннага рынку «ножак Буша», або курыных кумпячкоў, якія падрывалі ўстоі нашай птушкагадоўлі. Выгнанне завяршылася поўнай і канчатковай перамогай, адносна чаго грамадзянам застаецца толькі абліззацца. Прыгадаем цану тых кумпячкоў — недзе па 22 тысячы рублёў за кілаграм, прыгадаем намаганні нашых птушкаводаў, якія з тым, каб перахапіць ініцыятыву, вымушаны былі таксама зніжаць цану («Тады мы вырашылі прыкладна на 40 працэнтаў павысіць цэны на кумпячкі, а на нашу птушку працэнтаў на 10 скінуць» — з інтэрв'ю міністра гандлю ў «Советской Белоруссии»). І параўнаем з цяперашняй цаной ужо толькі на нашых курачак: 35—40 тысяч за кіло. Вялікая рэч — канкурэнцыя!

Барацьба была прадоўжана на гарэлачна-алкагольным фронце. Спачатку для замежнай гарэлкі быў вызначаны абавязковы для ўсіх прадпрыемстваў і формаў гандлю цэнавы мінімум (цана не ніжэй за айчынную гарэлку), а з мая з'явіліся абавязковыя (для ўсіх жа) 50 працэнтаў нацэнкі. Менш нельга, каб хто і хацеў прадаць з меншай нацэнкай.

Аднак весці размову ў тым ці іншым «алкагольным» накірунку — справа надзвычай тонкая. Будзем лічыць, што дзяржаўныя ведамствы такім чынам абараняюць не нашых вытворцаў, а канкрэтна нас, дакладней — наша здароўе.

Тым не менш, усё гэта — хутчэй падрыхтоўка да сапраўднай атакі на імпарт. У ліпені на ўрадавай прэс-канферэнцыі ўрачыста паабяцалі дадатковыя меры па скарачэнню імпарту — высокія мытныя пошліны на ўсе прадукты харчавання, тэкстыль і прадукцыю лёгкай прамысловасці, а таксама электроніку і мэблю...

У многіх паўстае заканамернае пытанне: а што скажа Расія, у нас жа адзіныя мытная прастора і мытная палітыка? Адносна гэтага было зазначана, што, маўляў, калі расійскі бок не пагодзіцца, мы будзем вымушаны шукаць іншыя шляхі. Карацей, пойдзем іншым шляхам (і гэты шлях, як будзе бачна далей, намацваецца).

Можна меркаваць, летняе наступленне на імпарт пачалося спланавана. У тым жа ліпені адбылася выязная калегія (у Брэсце) Міністэрства гандлю з удзелам аднаго з віцэ-прэм'ераў. Брэст выбраны не выпадкова: у ім дасягнулі найбольш адчувальных вынікаў у прыватызацыі гандлю, а разам з тым — у гандлёвым абслугоўванні пакупнікоў. Але віцэ-прэм'ер на калегіі нечакана абрушыў гнеў на засілле імпарту. Тут жа, па гарачых слядах, прынята рашэнне аб абавязковым асартыменце ва ўсіх гандлёвых кропках не менш як 75 працэнтаў айчынных тавараў і 50-працэнтнай гандлёвай надбаўцы на ўвесь імпарт...

«У адрозненне ад парадку, вызначанага ў нас, прадпрыемствы прамысловасці ў Польшчы ўлік вытворчасці адлюстроўваюць па рэалізацыі, а не па аб'ёму выраблёнай прадукцыі...

Міністэрства** (г. зн. Міністэрства прамысловасці і гандлю) **не распрацоўвае якіх-небудзь праграм абароны нацыянальных вытворцаў. Усё вырашае канкурэнцыя».

(Са справаздачы Міністэрства гандлю Беларусі ў «НЭГ»).

Усё «хуткае» — не зусім якаснае. Так, відаць, атрымалася і з 50 працэнтамі надбаўкі на ўвесь імпарт. У прыватнасці, намеснік міністра гандлю У. Чыгір зазначыў у тэлефоннай гутарцы, што тое рашэнне было «крыху паспешлівым...» Тым не менш, ідэя засталася. Як зноў-такі зазначыў У. Чыгір, рыхтуецца ўрадам «такі матэрыял»...

У гэты матэрыял, ці, хутчэй, прыкідкі да яго, удалося зазірнуць адным вокам. Мяркуемыя абавязковыя надбаўкі на імпарт (у пералік увайшло каля 100 назваў) складаюць 10—50 і больш працэнтаў — у залежнасці ад віду тавару. Канчатковае рашэнне павінна быць прынята днямі.

Гэта рашэнне, відаць, таксама стане толькі адным з этапаў барацьбы. У ведамасных нетрах праходзіць «абкатку» яшчэ адзін дакумент антыімпартнага накірунку — праект пастановы КМ «Аб дадатковых мерах па дзяржаўнаму рэгуляванню гандлёвай дзейнасці і завозу ў Рэспубліку Беларусь тавараў народнага спажывання», а ў ім, пачынаючы з 1 студзеня наступнага года, намячаецца ўвесці дзяржаўнае рэгуляванне імпарту праз яго квatаванне.

І яшчэ адзін праект з гэтай жа серыі — праект закона «Аб зборы з продажу ў Рэспубліцы Беларусь».

(Заканчэнне на 3-й стар.)

«Згоды ў парламенце не будзе», —

такі прагноз даў на прэс-канферэнцыі віцэ-спікер Васіль НОВІКАЎ на развіццё падзей вакол рэферэндуму

В. Новікаў заявіў аб тым, што парламентарыі гатовы ўнесці на аб'яўлены Прэзідэнтам рэферэндум дадаткова не менш як тры пытанні, распрацоўкай варыянтаў якіх займаецца некалькі груп дэпутатаў. Найбольш рэальнай на сённяшні дзень бачыцца Новікаву падтрымка ВС пытання аб выбарах мясцовай выканаўчай улады ўсім насельніцтвам рэгіёна.

Віцэ-спікер адзначыў, што сярод дэпутацкага корпуса няма аднадушнасці ў дачыненні да прэзідэнцкіх планаў сфарміраваць на аснове дзеючага парламента двухпалатны, і некаторыя калегі-дэпутаты ўжо нават, па ягоных звестках, атрымалі запрашэнні стаць «сенатарамі» і міністрамі і... пагадзіліся, не дачакаўшыся вынікаў рэферэндуму. Па словах В. Новікава, парламентарыі ўжо атрымалі з Адміністрацыі Прэзідэнта эканамічную праграму, якую Вярхоўны Савет будзе разглядаць.

Васіль Новікаў паведаміў таксама, што з'яўляецца старшынёй парламенцкай групы па правядзенню давыбараў у Вярхоўны Савет і мясцовыя Саветы. У сувязі з гэтым прысутны на прэс-канферэнцыі выконваючы абавязкі старшыні Цэнтральнай выбарчай камісіі Аляксандр Жук заявіў, што грошы на выбарчую кампанію закладзены ў бюджэт і павінны быць пералічаны Мінфінам у ЦВК да 1 верасня. На выбары спатрэбіцца 19,63 мільярда рублёў, на правядзенне рэферэндуму, па падліках ЦВК, — 32 мільярды. І таму Васіль Новікаў лічыць, што для эканоміі трэба было б аб'яднаць два гэтыя мерапрыемствы, і тады волевыяўленне народа абышлося б бюджэту ў 38—40 мільярдаў рублёў.

Таццяна КАЛІНОЎСКАЯ.

УЗНАГАРОДЖАНЫ МЕДАЛЁМ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

Мастак-жывапісец Віктар Аляксандравіч Грамыка і мастак-скульптар Акім Рыгоравіч Курачкін за вялікі ўклад у развіццё і прапаганду выяўленчага мастацтва і актыўную грамадскую дзейнасць указам Прэзідэнта краіны Аляксандра Лукашэнкі ўзнагароджаны медалём Францыска Скарыны.

БЕЛТА.

ПРЫСВОЕНА ГАНАРОВАЕ ЗВАННЕ

Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі ганаровае званне «Заслужаны работнік адукацыі Рэспублікі Беларусь» прысвоена рэктару Беларускага аграрнага тэхнічнага універсітэта Леаніду Сцяпанавічу Герасімовічу. Так адзначана яго шматгадовая плённая педагагічная дзейнасць па падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў для сельскай гаспадаркі.

БЕЛТА.

СЛОВА

МІТРАПАЛІТА МІНСКАГА І СЛУЦКАГА ФІЛАРЭТА, ПАТРЫЯРШАГА ЭКЗАРХА ЎСЕЯ БЕЛАРУСІ,

З НАГОДЫ СВЯТКАВАННЯ ДЗЁН БЕЛАРУСКАГА ПІСЬМЕНСТВА І ДРУКУ

Зямля Белай Русі стала добрай глебай для пасеву Слова Божага. Атрыманае з рук святых роўнаапостальных Мяфодзія і Кірыла, настаўнікаў славянскіх, насенне нябеснага Хлеба Жыцця лягло ва ўсходнеславянскіх краях не пры дарозе, не на месцах камяністых, не ў цернях, але памножылася на дабрадатных нівах сэрцаў нашых продкаў і прынесла свой багаты плод **/Мф. 13: 3-9/.**

Стагоддзі гісторыі Беларускай пісьменнасці адзначаны подзвігам тых, хто ўсёй сваёй істотай успрыняў Словы Уваскрэслага: «Ідзіце, навучыце ўсе народы, хрысцячы іх у імя Айца і Сына і Святога Духа, вучачы іх выконваць усё, што Я запаведаў вам» **/Мф. 28: 19-20/.**

У гэтыя дні мы з асаблівым пачуццём удзячнасці малітоўна ўзгадваем імёны работнікаў Божых, якія ўзрошчвалі на Белай Русі насенне Евангельскай ісціны. Ангел Гасподні захаваў да нашых дзён памяць пра подзвігі святых заступнікаў беларускай пісьменнасці: у абіцелі прападобнай ігуменні Еўфрасінні — асветніцы Полацкай, у пропаведзях свяціцеля Кірыла — Златавуста Тураўскага, у Евангеліі, што захоўвалася ў Лаўры, якую заснаваў у XIII стагоддзі ў Навагрудскай зямлі прападобны ігумен Елісей, і ў абіцелі Жыровіцкай, якая па сённяшні дзень працягвае традыцыю духоўнай асветы.

У кожнага народа ёсць людзі, пра якіх сказана ў Святым Пісанні: «Гэта род тых, хто шукае Госпада, шукае аблічча Бога Іакавага» **/Пс. 23: 6/.**

... Такім быў і Георгій-Францыск Скарына. Ён усё сваё жыццё прысвяціў набліжэнню народа Айчыны да Святой Біблії, таму што бачыў надыход ліхіх часін. І ўся далейшая дзейнасць беларускага першадрукара была накіравана на ўзбраенне пастыраў і паствы «мячом духоўным» - праваслаўнымі богаслужэбнымі кнігамі. Паплечнік і супрацоўнік полацкага асветніка Пётр Мсціславец, дыякан Іаан Фёдараў і іншыя працягвалі гэтую працу ў Маскоўскай, Заблудаўскай, Львоўскай, Астрожскай і Аршанскай друкарнях.

Узорам актыўнага ўдзелу ў справе распаўсюджвання асветы стаў беларускі манах Сімяон Полацкі. Ён словам і дзейнасцю дбаў аб вялікай патрэбе «взыскаті премудрості» ў дзяржаве і сваёй багаслоўскай працай памножыў спадчыну беларускага пісьменства і хрысціянскай апалагетыкі.

Найбагацейшая друкарская дзейнасць, звязаная з імем выдатнага патрыёта Белай Русі князя Канстанціна Астрожскага, з'яўлялася яскравым духоўным маяком у той час, калі праваслаўная вера была цяснімая.

У сярэдзіне XIX стагоддзя сын Магілёўскай зямлі протаіерэй Праваслаўнай царквы Іаан Насовіч за тры з паловай гады склаў і выдаў па даручэнні Імператарскай Акадэміі Навук гістарычны слоўнік беларускай мовы і шматлікія працы па лінгвістыцы і этнаграфіі Беларусі. Протаіерэй Іаан Берман, які служыў у Валожыне і быў адным з родапачынальнікаў беларускай этнаграфіі, ужо амаль паўтара стагоддзя нязменна выклікае глыбокую павагу спецыялістаў-этнографаў сваімі сур'ёзнымі доследамі ў гэтай галіне. Гэтыя і многія іншыя вучоныя-свяшчэннаслужыцелі праславілі Айчыну Беларускую, паведамляючы свету пра свой народ.

Цяпер Беларуская Біблійная Камісія працягвае саборна і дбайна перакладаць на беларускую мову Святое Пісанне. Радасна ўсведамляць, што Праваслаўная царква дагэтуль застаецца адзінай захавальніцай жывой царкоўнаславянскай мовы, агульнай для ўсіх славянскіх народаў. Вопыт дзейнасці Біблійнай камісіі пераканаўча сведчыць, што развіццё беларускай мовы ў нашы дні адбываецца найбольш плённа, калі носьбіты мовы звяртаюцца не «на страну далече», а ў глыбіні сваёй уласнай шматвекавой моўнай традыцыі.

Сапраўды, «што пасее чалавек, тое і сажне: хто сее ў цела сваім ад цела, сажне тленне, а хто сее ў духу ад духа, сажне жыццё вечнае» **/Гал. 6: 7-8/.**

Мы пакліканыя да жыцця вечнага, але словы з вуснаў нашых могуць зрабіцца перашкодаю на шляху ў Дом Айца Нябеснага. «Словы адлятаюць, напісанае застаецца», — казалі старажытныя... Што мы пакідаем пасля сябе? Якія словы зробяцца нашым апраўданнем? Няўжо тыя, што прыйдуць пасля нас, атрымаюць у спадчыну камяністую пустэчу замест вертаграду Госпадняга?

Няхай не будзе гэтага! Не дзеля асуджэння свайго, але дзеля апраўдання мы здолеем даць адказы на гэтыя пытанні, калі перад судом гісторыі з чыстым сумленнем паўторым за Апосталам: «Мы гаворым, каб дагадзіць не людзям, але Богу, Які дазнае сэрцы нашыя» **/1 Фес. 2: 4/.**

А таму звернемся ўсёю нашаю сутнасцю да Закона Божага і адзавёмся ўсім жыццём на заклік Прарока, вуснамі якога Гасподзь заклікае: «Праходзьце, праходзьце ў вароты, рыхтуйце шлях народу! Раўнуйце, раўнуйце дарогу, прыбірайце каменні, узды́міце сцяг для народаў!» /Іс 62: 10/. Гэтая нялёгкая, але благаслаўлёная праца была зместам жыццёвага шляху ўсіх угоднікаў Божых, сярод якіх — успамінаемыя намі асветнікі зямлі Беларускай.

Так і мы, наследуючы ім, павінны прайсці хрэсны шлях свайго жыцця па адзінай вернай Евангельскай дарозе, якая вядзе ў Абіцелі Нябеснага Айца.

ФІЛАРЭТ,
мітрапаліт Мінскі і Слуцкі,
Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі.

30 жніўня — 1 верасня 1996 года, Мінск.

«Добры дзень, я па выкліку...»

СІТУАЦЫЯ

«Быць пыласосу!» — заканчваючы працаёмкую (чытай: генеральную) уборку, са злосцю вырашыла адна жыхарка нашага горада. І не адкладваючы справы ў доўгую скрыню, пайшла па крамах. З усіх гандлёвых установаў, што трапляліся, спадабаўся невялікі магазінчык, дзе ў продажы быў патрэбны пыласос патрэбных колеру і памераў па цалкам прымальнай цане. Шчаслівая жыхарка нашага горада думала аб адным: толькі б працаваў як мага даўжэй.

Але... Тук, цік, стук — пыласос зламаўся праз некалькі месяцаў і адразу ж трапіў на Альшэўскага, 10, г. зн. у «Рамбыттэхніку». На працягу месяца яго... не адрамантавалі, а толькі ўстанавілі дыягназ: выйшаў са строю матор. Пыласос гаспадыні вярнулі па прычыне адсутнасці патрэбнай запасной часткі, паведамілі, што фірма-гандляр ліквідавана, на чым і паставілі кропку. Праўда, параілі самой гаспадыні звярнуцца на завод-вытворцу (Серпухаўскі з-д «Металіст»), што і было зроблена ёю спачатку ў пісьмовым выглядзе, а потым — па тэлефоне. Просьбу адміністрацыя завода паабяцала задаволіць (будзем спадзявацца, што патрэбная дэталь выслана), але за гэты час ужо сышоў гарантыйны тэрмін...

— Такіх выпадкаў, калі спажывец застаецца сам-насам з праблемамі рамонту складанай бытавой тэхнікі, шмат, — кажа Ірына Астаф'ева, старшыня Мінскага таварыства спажыўцоў. Сёння спажывец не задаволены якасцю пральных машын «Расінка» (Мінск), «Веста» (Расія), «Эльфа» (Гомель), прасаў (Брэст), няма запасных частак да электрапомпы «Ручаёк» (Магілёў) і інш. Часта пакупнік сам звяртаецца на завод-вытворцу ў пошуках патрэбнай дэталі. Але закон сёння абараняе спажыўца, ён на яго баку: вытворца, выканаўца, прадавец абавязаны забяспечыць магчымасць выкарыстання тавараў на працягу тэрміну іх службы, наяўнасць у гандлёвай і рамонтнай сетцы неабходных запасных частак на працягу тэрміну вытворчасці тавараў, а пасля зняцця іх з вытворчасці — на працягу тэрміну іх службы, пры адсутнасці такога — на працягу 10 гадоў.

Сіла любога закона, як вядома, у яго рабоце, у яго выкананні. Як жа артыкулы закона аб рамонце складанай бытавой тэхнікі выконваюцца вытворцам, выканаўцам і прадаўцом на самай справе, пры рабоце з канкрэтным спажыўцом?

Зінаіда КАЧАН, дырэктар ДЗАТ «Тэхніка ў быце»:

— Законы рынку, яго канкурэнцыя сёння вымушаюць нас працаваць па-новаму, дыктуюць свае ўмовы, не выконваючы якія, цяжка ўтрымацца на плаву. Трэба сказаць, што мы выканалі сваю галоўную задачу — сёння няма дэфіцыту тавараў. Талоны, паштоўкі, чэргі на атрыманне складанай бытавой тэхнікі — успомніць страшна! Мы закупляем тавар у даволі вялікім асартыменце, але ў невялікай колькасці (2-3 адзінкі), стараемся ўлічваць інтарэсы і магчымасці розных слаёў насельніцтва. Таму ў продажы маюцца як тавары айчыннай вытворчасці, так і імпартнай.

З фірмамі, якія не даюць гарантыйнага абслугоўвання на тавары, наш магазін не працуе. Рамонт усёй імпартнай тэхнікі, рэалізаванай у нас, робяць сервіс-майстэрні, адрасы якіх указаны ў тэхнічных пашпартах. Тут праблем не ўзнікае.

З айчыннымі таварамі куды больш складана. На сённяшні дзень у нас заключаны дамовы на пастаўку прадукцыі з 53 заводамі-вытворцамі нашай рэспублікі. Няма асаблівых нараканняў на прадукцыю «БелВАРа», завода халадзільнікаў «Атлант», Лепельскага электрамеханічнага завода (пыласосы «Аўтаматык»). Але пральная машына «Расінка» — наш галаўны боль. І пакупнікоў, натуральна, таксама. Рамонты не дапамагаюць, праз месяц-другі яна зноў выходзіць са строю. Магчыма, тавар выпускаецца заводам з вытворчым бракам, таму абменьваць яго няма сэнсу. Вярнуць грошы па перадаплаце магазіну завод адмаўляецца з-за адсутнасці сродкаў.

Гарантыйнае абслугоўванне тавараў, набытых у нашым магазіне, мы стараемся кантраляваць. Губляць пакупніка — не ў нашых інтарэсах. Калі ў рамонтнай майстэрні няма патрэбных запасных частак, то мы забіраем тавар і звязваемся напрамую з заводам-вытворцам, прадстаўнікі якога прыязджаюць і робяць неабходную замену частак ці, па жаданню спажыўца, яму вяртаюць грошы або абменьваюць тавар. Пакупнік у выпадку адмовы рамонтнай майстэрні павінен праінфармаваць нас.

Што ж датычыцца паслягарантыйнага рамонту, то тут пакупнік часта вымушаны сам вырашаць свае праблемы — патрэбных запасных частак у «Рамбыттэхніцы» і іншых майстэрнях няма.

Сяргей КАВАЛЁЎ, намеснік дырэктара КП «Рамбыттэхніка»:

*— Наша прадпрыемства робіць рамонт складанай бытавой тэхнікі айчыннай вытворчасці — заключаюцца дамовы на пастаўку запасных частак з заводамі. Калі патрэбныя кліенту дэталі ёсць у наяўнасці, то рамонт выконваецца на працягу 2 дзён, калі няма — даводзіцца чакаць (аднаму Богу вядома, як доўга. — **Т. Б.**).*

Адзначу, што нярэдка запчасткі няякасныя, але гэта высвятляецца толькі ў працэсе работы прыбора пасля рамонту, таму што ў прадпрыемства няма магчымасці правяраць якасць дэталяў — поўны давер да расійскіх сертыфікатаў. Як і няма фінансавых магчымасцей набыць дастатковую колькасць запасных частак. Прычым, нават калі грошы ёсць, праканвертаваць іх Нацбанк можа толькі на працягу месяца, а за гэты час, як правіла, многае мяняецца. Наяўныя запасныя часткі знаходзяцца ў распараджэнні майстроў.

Сяргей НАВІЦКІ, начальнік аддзела камплектацыі і збыту МТТЦ «Гарант».

— Мы вымушаны заключаць дамовы на пастаўку запчастак з камерцыйнымі структурамі. У іх — танней, але ў нас няма ўласнай праверкі якасці дэталяў. Кінескопы, праўда, пастаўляюць заводы-вытворцы з Гомеля, Панявежыса, Варонежа. Па закону мы абавязаны мець у наяўнасці запчасткі на працягу тэрміну службы тавару, але скажыце: хто будзе весці іх серыйную вытворчасць з-за 2-3, якія выкарыстоўваюцца?

Цяжка сёння выжыць рамонтным майстэрням, шмат праблем у вытворцаў, але спажыўцу якая да гэтага справа? Чаму любы паважаючы сябе замежны вытворца (Ariston, Indesit, Bosch, Siemens, Mora) праз свае прадстаўніцтвы клапоціцца перш за ўсё аб сервісным абслугоўванні сваёй прадукцыі, не кажучы ўжо аб тым, што яе якасць на парадак вышэй за айчынную.

Сёння магазіны прадаюць некаторыя запчасткі (шлангі, шчоткі, фільтры шматразовыя, аднаразовыя), але ператварацца ў склад запчастак няма сэнсу, калі ёсць рамонтныя майстэрні. Іншая справа, што адпаведным дзяржаўным органам ужо даўно трэба карэнным чынам рэарганізаваць іх у сервіс-майстэрні ці сервіс-цэнтры (не ў назве справа), якія б працавалі на ўзроўні нашых заводаў, у якіх няма затрымак з пастаўкай запасных частак, ёсць першасны склад дэталяў, што часта выходзяць са строю. Кожны рамонт строга кантралюецца і з гэтага робяцца канкрэтныя высновы аб якасці прадукцыі, аб чым неадкладна паведамляецца вытворцу, дзе працуюць здольныя спецыялісты і адкуль не прыходзяць праз тыдзень: «Добры дзень, я па выкліку...»

Тамара БУРДУКЕВІЧ.

Ураджай-96

ЯКАЯ ТЭХНІКА Ў ПОЛІ?

Парк

Ён выглядае наступным чынам: у сёлетняй ўборцы было задзейнічана прыкладна 22.300 зернеўборачных камбайнаў (з якіх 9,2 тысячы — «Дон», 12,3 — «Нівы», звыш 400 камбайнаў, вытворчасці ГДР тыпу Е-516, Е-517, і 150—200 «Енісеяў»). Яны адрозніваюцца рознай прапускной магчымасцю хлебнай масы: для нямецкіх мадэляў і «Дона» — 10—12 кілаграмаў у секунду, для «Нівы» і «Енісеяў» — 5-6. Такім чынам, беларускі сельскагаспадарчы тэхпарк уяўляе сабой даволі неблагую сілу, з дапамогай якой, зыходзячы з лічбаў, можна ўсё ж убраць засеянае.

А на самай справе?

Агульная плошча, штогод засяваемая зернебабовымі складае звыш 2,5 мільёнаў гектараў. Нагрузка — 115 гектараў на тэхнічную адзінку (у 94-м годзе — 105, у мінулым — 110 гектараў). Па апошніх даных, каля паловы камбайнавага парка неабходна спісваць, як не падлягаючыя рамонту.

Абнаўленне

За студзень — чэрвень бягучага года ў рэспубліцы было закуплена 554 трактары (у 1990 годзе — 9.000), 64 грузавых аўтамабілі (у тым жа 1990 — 10.000), 7 зернеўборачных камбайнаў (3013). У мінулым годзе было закуплена 48 камбайнаў. Гэта пры тым, што 1504 выбыла з эксплуатацыі. Па трактарах мінулагодняя лічбы выглядаюць наступным чынам — 416 набылі і 8.846 спісалі. Акрамя вышэйпералічанай тэхнікі ў бягучым годзе было закуплена гаспадаркамі 56 плугоў, 105 сеялак і 104 культыватары.

Па ацэнках спецыялістаў Мінсельгасхарча, калі абнаўленне будзе працягвацца такімі тэмпамі, то наступнае жніво можа зусім не пачацца.

Прычыны

Замест пераліку аб'ектыўных і суб'ектыўных прычын можна прывесці прычыну-тлумачэнне — цана камбайна «Дон» роўная 1,5 мільярда рублёў, ці каля тысячы тон зерня...

Асенняя сяўба і ўборка бульбы

Памеры работ пры сяўбе азімых наступныя 1,3 мільёны гектараў. Парк сеялак — 18.400 адзінак, нагрузка — 74 гектары. Пры сярэдняй вытворчасці, роўнай 15 гектарам, сяўбу можна завяршыць амаль за тыдзень. Гатоўнасць тэхнікі для правядзення пасяўных работ складае па апошніх даных дзесьці 85 працэнтаў.

Бульба ў рэспубліцы пасеяна на 1219 тысячах гектараў. Парк камбайнаў — 7 тысяч адзінак, бульбакапалак — 9,4 тысячы. Сутачная вытворчасць складае 1,3 гектары пры нагрузцы 16 гектараў. Для правядзення дадзеных работ па разліках патрабуецца трохі больш за два тыдні. Такім чынам, ужо сёння можна канстатаваць наступнае: сёлета асноўныя сельскагаспадарчыя работы гаспадаркі выканаюць. Праўда, не хочацца заглядаць у будучыню...

Запчасткі

Зношаная тэхніка, вядома, патрабуе шматлікіх рамонтных работ. Пэўныя грошы беларускія гаспадаркі ўсё ж на працягу года атрымлівалі для закупкі запчастак:

— распараджэннем урада пад № 204 ад 5 сакавіка — 25 мільярдаў рублёў;

— на закупкі запчастак да кормаўборачнай тэхнікі ў аб'яднання «Гомсельмаш» (30 мільярдаў рублёў) і для разліку з рамонтнымі прадпрыемствамі Мінсельгасхарча (10 мільярдаў) з вяртаннем ссуды да 1 студзеня 1997 года (распараджэнне ўрада № 394р ад 29 красавіка 1996 года);

— для частковай аплаты трактараў, якія пастаўляла вытворчае аб'яднанне «Мінскі трактарны завод» на ўмовах доўгатэрміновай арэнды (50 мільярдаў рублёў) і на набыццё запчастак да кормаўборачнай тэхнікі (30 мільярдаў) — распараджэнне ўрада ад 16 чэрвеня пад № 460р;

— крыху раней, 28 мая распараджэннем урада пад № 500р, на такія ж патрэбы было пералічана: для МТЗ — 70, для «Гомсельмаша» — 30 мільярдаў рублёў;

— апошняе распараджэнне ўрада датуецца 26 чэрвеня і прадпісвае выдзяленне ў чэрвені — ліпені 160 мільярдаў рублёў для наступных патрэб: 40 мільярдаў для набыцця кормаўборачнай тэхнікі, 20 — на закупку запчастак да яе, 90 — для набыцця, аднаўлення і вырабу запчастак да зернеўборачных камбайнаў, машын і абсталяванню для пасляўборачнай апрацоўкі, сушкі і захоўвання зерня і 10 мільярдаў — для завяршэння рамонту элетратэхнічнага абсталявання зернеачыстных сушыльных комплексаў.

Прагнозы

Нягледзячы на даволі буйное фінансаванне закупкі запчастак, яны справы, наогул не вырашаюць — тэхніка працягвае заставацца ў амаль непрацаздольным стане. Калі не будзе прынята кардынальных мер, то правядзенне сельскагаспадарчых работ наступнага года будзе пад вялікім пытаннем.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

МІЛІЦЫЯ ТАКСАМА ПРЫМАЕ ЎДЗЕЛ У БІТВЕ ЗА ЎРАДЖАЙ

Жніво — гарачая пара не толькі для сумленных працаўнікоў вёскі. У гэты напружаны момант свой шанц адхапіць кавалак калгасна-саўгаснага пірага імкнуцца не ўпусціць і аматары лёгкай нажывы. Выдатна разумеючы гэтую зладзейскую псіхалогію, супрацоўнікі міліцыі апошнім часам таксама грунтоўна рыхтуюцца да бітвы за ўраджай. І як сведчаць сёлетнія вынікі працы міліцыі па забеспячэнню захавання сельгаспрадукцыі, тэхнікі, гаруча-змазачных матэрыялаў на перыяд уборкі ўраджаю, вартавыя правапарадку папрацавалі не горш за хлебаробаў.

Аб гэтым расказвае начальнік аддзела ўпраўлення па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю (УБЭЗ) Міністэрства ўнутраных спраў краіны Аляксандр ЯЦКОЎСКІ.

— У рамках рэалізацыі спецыяльнага плана «Аграрнік» па прадухіленню і выкрыццю эканамічных злачынстваў на сельгаспрадпрыемствах супрацоўнікі УБЭЗ правялі падчас жніва мноства рэйдаў. Напрыклад, толькі на прадпрыемствах аграпрамысловага комплексу Мінскай вобласці ў перыяд з 25 ліпеня па 25 жніўня гэтага года зарэгістравана 155 крымінальных злачынстваў і 480 адміністрацыйных правапарушэнняў, прадухілены крадзеж сельгаспрадукцыі і гаруча-змазачных матэрыялаў на суму ў 112 мільёнаў рублёў.

Так, у Смалявіцкім раёне брыгадзір трактарнай брыгады аднаго з калгасаў сумесна з жыхаром Смалявіч украў з бункера камбайна больш за палову тоны ячменю.

Аналагічнае злачынства ўчыніў падчас перавозкі збожжа на хлебапрыёмны пункт вадзіцель калгаса імя Фалько Дзяржынскага раёна.

Акрамя збожжа, вясковыя зладзеі не грэбавалі і іншай сельгаспрадукцыяй, а таксама дызельным палівам, бензінам, ядахімікатамі, запаснымі часткамі да агратэхнікі. Словам, злачынцы спрабавалі скарыстаць зручны момант, калі ўся ўвага кіраўнікоў гаспадарак і сумленных радавых працаўнікоў скіравана на ўборку ўраджаю.

Напрыклад, прыватны прадпрымальнік з Мінска ўкраў у калгасе «Бальшавік» Мядзельскага раёна 19 тон бульбы коштам каля 40 мільёнаў рублёў.

А вось у Калінкавіцкім раёне двое механізатараў, наогул, разукамплектавалі трактар «Т-25» і прысвоілі запчасткі.

Такім чынам, як бачна, праблема крадзяжу калгасна-саўгаснай маёмасці па-ранейшаму застаецца вельмі вострай. І хоць міліцыя выявіла за 7 месяцаў бягучага года 2376 злачынстваў (гэта на 197 працэнтаў больш, чым за аналагічны перыяд летась) і прыцягнула да крымінальнай адказнасці 1632 чалавекі, зразумела, што спыніць вал злачыннасці на вёсцы высілкамі адных праваахоўных органаў наўрад ці ўдасца. Аналіз абстаноўкі на прадпрыемствах АПК паказвае, што тэндэнцыя росту правапарушэнняў тут самым непасрэдным чынам звязана з падзеннем дысцыпліны, безгаспадарчасцю і злоўжываннямі некаторых кіраўнікоў калгасаў і саўгасаў.

Мікола МАСТОЎСКІ.

КАЛЯ «ХЛЕБНЫХ» МІЛЬЁНАЎ

Гэта паведамленне аб пасяджэнні Віцебскага аблвыканкома прыцягнула маю ўвагу. А размова ішла вось аб чым. У сакавіку 1995 года Полацкі камбінат хлебапрадуктаў заключыў з калгасам «1 Мая» Сенненскага раёна дагавор на пастаўку 3000 тон пшаніцы. Было пералічана ў гаспадарку больш за два мільярды рублёў са сродкаў мэтавага крэдыту дзяржавы. Але калгас паставіў камбінату нават менш за тысячу тон зерня. І на 5 мая 1996 года меў запазычанасць камбінату, а гэта значыць дзяржаве, амаль два мільярды рублёў, з улікам штрафных санкцый.

Адзначалася, што сам дагавор быў заведама невыканальным. Калгас не мог забяспечыць такі валавы збор зерня, які ўказаны ў ім. Ды і пшаніца ў калгасе «1 Мая» ўвогуле не вырошчваецца. Крэдыт браўся пад закуп, а не пад вытворчасць.

У паведамленні гаварылася, што аблвыканком вызваліў ад работы шэраг службовых асоб альбо накіраваў хадайніцтвы аб іх вызваленні ў вышэйстаячыя інстанцыі. Матэрыялы справы перададзены ў пракуратуру.

На працягу амаль двух месяцаў сачыў я за тым, як разгортваецца справа. Дакументы спачатку паступілі з Віцебска ў Полацкую пракуратуру. Тут справу разгледзелі і не выявілі ў дзеяннях дырэктара камбіната В. Лашкевіча саставу злачынства. Была падрыхтавана іскавая заява ў Гаспадарчы суд да калгаса «1 Мая». Справа праз Віцебск паступіла ў Сенненскую пракуратуру. Тут яна цяпер і знаходзіцца. 13 жніўня 1213 мільёнаў рублёў калгас «1 Мая» пералічыў на рахунак камбіната. Тут доўг і банкаўскія працэнты. Як я зразумеў, у пракуратуры не будзе падстаў для ўзбуджэння крымінальнай справы і супраць старшыні калгаса М. Каўрыжэнкі.

І ўсё-такі крайні чалавек знойдзены. Гэта начальнік інспекцыі па закупу і якасці сельгаспрадукцыі з Сянно Канстанцін Сакалоўскі. Ён зняты з займаемай пасады. Хаця загадам Дзяржаграпрома СССР ад 27 снежня 1988 года, якога ніхто не адмяняў, інспекцыям было прапанавана не кантраляваць аб'ёму закупаў у межах даведзеных заданняў, як гэта было раней, а прытрымлівацца заключаных дагавораў. На мой погляд, чалавека вельмі пакрыўдзілі: пры заключэнні вышэйпамянёнага дагавора ён быў далёка не галоўнай фігурай.

Сёння кожнаму зразумела, што Беларусі зерне, асабліва пшаніцу, давядзецца закупляць. Але чаму гэту справу перакладаць на нейкіх пасрэднікаў, аддаваць ім дзяржаўныя сродкі? Чаму закупляе зерне на Украіне старшыня калгаса, у якога функцыі адваротныя — вырошчваць?

Алесь КАСЦЕНЬ.

ХЛЕБ УБРАЛІ. ПАРА І ЗА БУЛЬБУ БРАЦЦА...

Адной з асноўных задач, якія паўстаюць зараз перад сельскагаспадарчымі прадпрыемствамі, з'яўляецца ўборка бульбы.

Агульная плошча, засеяная гэтай культурай, складае 121,9 тысячы гектараў (яна крыху павялічылася — летась было засеяна 113,7 тысячы гектараў) — гэта так званае «грамадскае поле». А калі ўзяць у сукупнасці з уласнымі пасевамі, то пад бульбай, аказваецца, занята дзесьці 743 тысячы гектараў.

Ужо зараз убрана каля 15 тысяч тон ранніх культур. На сёння ёсць дагаворанасць на продаж 60 тысяч тон бульбы. Гэта самая буйная партыя. А потым пакрысе (па 2-3 тысячы тон) пойдзе асноўная частка, вырашчаная на экспарт. Ёсць заказы на беларускую бульбу і з Украіны, і з Расіі. Цана за кілаграм будзе ўстаноўлена ў межах дзвюх тысяч рублёў. Не болей. Таму што сабекошт складае 1350 рублёў. Відаць, сёлета ў дзяржаўныя бульбасховішчы паступіць дзесьці каля 400 тысяч тон бульбы, якая будзе закупляцца ў гаспадарках на ўмовах кансігнацыі — гэта значыць гаспадар атрымае за здадзеную агародніну толькі пасля рэалізацыі выробленай з яе прадукцыі, не раней. Таму і будзе ён зацікаўлены аддаваць вырашчанае не дзяржаве, а камерсанту.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

У ЖУРНАЛІСТАЎ СВАЕ ПРАБЛЕМЫ...

27 жніўня па ініцыятыве Беларускай асацыяцыі журналістаў у Вярхоўным Савеце сустрэліся прадстаўнікі буйнейшых выданняў краіны. Падставай для сустрэчы стаў праект Закона Рэспублікі Беларусь «Аб дзяржаўнай падтрымцы сродкаў масавай інфармацыі».

[illegible]

... ентацыі. Што гэта — вынік асабістых амбіцый аўтара «Знамя юности» альбо фактычны заклік [illegible]

Сяргей ГРЫБ.

І СЁЛЕТНЯЙ ЗІМОЙ БУДЗЕ ЦЁПЛА І СВЕТЛА Ў НАШЫХ КВАТЭРАХ

[illegible]

Міхаіл ЖУРАВОВІЧ, БЕЛТА.

РЭАЛІІ ГРАМАДЗЯНСКАЙ АБАРОНЫ

Наўрад ці трэба доўга гаварыць наконт адносінаў насельніцтва да падраздзяленняў Грамадзянскай абароны (ГА): хтосьці ўжо даўно перанёс ГА ў разрад архаічных перажыткаў, ну а нехта па традыцыі адзначае яе належную ролю на сучасным этапе. Але факт застаецца фактам: мяркуючы па ўсім, на звалку гісторыі гэтая служ- [illegible]

... з планам мерапрыемстваў па грамадзянскай абароне ў Заслаўі былі праведзены комплексныя вучэнні [illegible]

Тым не менш, чыгуначная «катастрофа» з далейшым «распаўсюджаннем» аміячнага воблака [illegible]

... работ. Так, на нафтабазе зроблена абвалоўка ёмістасцей для захоўвання паліва, а на сумежнай тэ- [illegible]

Дзяніс ШАРАВАР.

Погляд

ТРАНСПАРТНЫЯ ЛЬГОТЫ ПЕНСІЯНЕРАМ: КАЛІ І КАМУ ЗА ІХ РАЗЛІЧВАЦЦА?

Як вядома, з 1 верасня зноў уступае ў сілу прэзідэнцкі ўказ аб бясплатным праездзе грамадзян, якія дасягнулі пенсіённага ўзросту. На шчасце гэтай шматлікай катэгорыі насельніцтва, літаральна днямі тэрмін дзеяння льгот быў падоўжаны яшчэ на месяц — да 31 кастрычніка. Што і казаць, на фоне жабрацкіх пенсій і паўсюдных затрымак з выплатай і гэтых невялікіх грошай дадзеная мера — сапраўды адчувальная падтрымка састарэлым, якія змогуць і на праездзе зэканоміць, і нешта на зіму з дачных участкаў нарыхтаваць. Але разам з прыемнай для пенсіянераў навіной да гэтага часу (нагадаем, што такая льгота ўжо прадастаўлялася ў маі бягучага года) застаецца нявырашаным адваротны бок пытання: пагашэнне транспартнікам страт ад бясплатных перавозак.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» намеснік міністра транспарту і камунікацый Васіль Чалоўскі, сума страт за май з улікам прагнозаў на верасень склала каля 14 млрд. рублёў. Між тым усе сродкі, якія выдзяляе дзяржава ў якасці датацый транспартнікам на год, ужо зрасходаваны. Пасажыраў жа яшчэ вазіць чатыры месяцы... Паводле слоў Васіля Яўгенавіча, усе спробы дамовіцца з Міністэрствам фінансаў аб пагашэнні страт ад бясплатных перавозак пенсіянераў, якія значна пагаршаюць і без таго нялёгкае становішча транспартнікаў, скончыліся безвынікова. Між тым, даўгі аўтапрадпрыемстваў перад нафтабазамі за паліва працягваюць павялічвацца. Так, толькі ў Бабруйску на сённяшні дзень яны дасягнулі 3,5 млрд. рублёў, што паставіла мясцовы аўтапарк перад цалкам рэальнай перспектывай застацца ў бліжэйшы час, калі не будзе знойдзена выйсце, без паставак гаручага...

Адказваючы на пытанне, ці не адаб'ецца ў рэшце рэшт бясплатны праезд пенсіянераў на кошце дарогі для астатняга насельніцтва, намеснік міністра заначыў, што ніякіх зрухаў у гэтым плане да змянення мінімальнай заработнай платы не прадбачыцца.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Рэпарцёр атрымаў заданне...

Набыць газавы балон у вёсцы

Вясковы быт не патрабавальны, аднак ёсць у вёсцы некалькі рэчаў, без якіх існаванне тут становіцца немагчымым. Як нельга тут пражыць без бутэлькі, якую прымаюць усюды ў якасці адзінай канверсоўнай «валюты», так немагчыма доўга працягнуць і без газавага балона. Цяжка пераацаніць яго значэнне для вяскоўца.

Мне неаднаразова даводзілася выслухоўваць скаргі жыхароў г. п. Смілавічы Чэрвеньскага раёна на якасць напаўнення газавых балонаў, якімі карыстаюцца практычна ўсе, хто жыве ў прыватных дамах. У прыватнасці, жанчыны-пенсіянеркі скардзіліся на тое, што новыя, напоўненыя газам балоны дзейнічаюць у іх па 2-3 тыдні, у той час як раней газу ў іх хапала на два, а то і на тры месяцы карыстання, улічваючы іх сённяшні кошт — 45 тыс. руб. і памер жабрацкіх пенсій, няцяжка здагадацца, што знайсці такую суму ва ўласных кашальках пенсіянерам даволі цяжка, тым больш, калі такія затраты з'яўляюцца непрадбачанымі. Варта таксама напомніць, што з моманту паступлення ад іх у гаргаз новага заказу і да моманту з'яўлення запаветнай машыны з балонамі на пасялковай вуліцы павінен прайсці пэўны час.

Як расказалі мне жанчыны, адзін з шафёраў машыны аднойчы «прыадкрыў ім тайну»: па яго словах, газ так хутка згарае таму, што на газанапаўняльнай станцыі балоны нядобрасумленна прачышчаюцца пасля папярэдняга карыстання, і такі «накіп», што там застаецца, займае месца: пасля балоны запаўняюцца газам ужо не поўнасцю. У пацвярджэнні сваіх слоў, ён выліў са скарыстанага балона чорную вадкасць.

Зацікаўленае пытанне, куды ж знікае аплачаны газ, я вырашыла правесці ўласнае расследаванне.

Першы мой званок быў начальніку Чэрвеньскага цэха прыроднага і звадкаванага газу Аляксандру Трусевічу. Ён, у прыватнасці, пацвердзіў, што выпадкі скаргаў на «хуткае» выгаранне газавага балона ў іх меліся — праўда, адзінкавыя. Адна з прычын гэтай з'явы, на яго думку, тоіцца ў крадзяжы: як бы гэта ні было непрыемна канстатаваць, але шафёры навучыліся скарыстоўваць сваю работу з выгадай для сябе: пакінуўшы межы станцыі, яны пераганяюць газ з чужых газавых балонаў у свае ёмістасці — у «разумных», вядомых, межах, так, каб крадзеж не кідаўся ў вочы. Адзін з такіх «дзеячаў» быў нават звольнены з работы. Над іншымі ў выпадку выяўлення факта крадзяжу, таксама вісіць пагроза пакарання, аж да звальнення, але хіба над кожным паставіш вартаўніка?

Другую прычыну мне параілі шукаць у Мінску, на газанапаўняльнай станцыі, адкуль у Чэрвеньскі раён паступаюць газавыя балоны, Аляксандр Трусевіч пацвердзіў, што калі пасля выкарыстання балон прадзімаецца няякасна, у ім асядае цяжкая астаткавая фракцыя, якая не гарыць. На гарэнне таксама можа ўплываць дрэнная якасць газу. Сустракаюцца выпадкі, калі згарае толькі трэцяя частка газавага балона.

Часткова задаволіўшы сваю цікаўнасць, я, тым не менш, захацела пачуць думку і другога зацікаўленага ў гэтым пытанні боку.

«Легенду» аб існаванні цяжкай астаткавай фракцыі галоўны інжынер Мінскай газанапаўняльнай станцыі Уладзімір Кавалёў катэгарычна адхіліў. Паводле яго слоў, яе вага — 50—150 г (пры вазе балона ў 45 кг) ніяк не можа ўплываць на яго запаўняльнасць. Такім чынам, усю адказнасць за напалову запоўненыя газавыя балоны ён усклаў выключна на шафёраў. Не прамінуў ён, праўда, паскардзіцца і на старых, якія не ўмеюць эканомна расходаваць газ.

Увогуле, меркаванні спецыяліста наконт гэтай праблемы істотна разышліся: адзін з іх наяўнасць цяжкай астаткавай фракцыі прызнаў як праблему, а другі гэту праблему катэгарычна адхіліў. Я зусім не збіраюся абвінавачваць каго-небудзь у прафесіянальнай некампетэнтнасці, але шкадую, што тэхналагічныя працэсы, з якіх узнік увесь шум, так і засталіся незразумелымі для народа. Аднак галоўнае ўсё ж не працэс, а вынік. А ён, на жаль, сумны. У Чэрвеньскім цэху прыроднага і звадкаванага газу мне падказалі, што, калі ў выпадку непрацяглай эксплуатацыі газавага балона апошні тухне, «пацярпеўшым» трэба звяртацца для вырашэння праблемы прама да іх. Цікава толькі, як заказчык можа даказаць сваю праўду? У многіх жа ёсць запасныя балоны, якімі яны карыстаюцца ў той час, калі «падазраваемы» спакойна чакае месяц-другі сваёй чаргі. Такім чынам, любыя скаргі безнадзейна спазняюцца. Ну а ў старых, скажыце, хіба знойдуцца сілы, каб абараніць свае інтарэсы ў «апошняй інстанцыі»? Усе даўно ўжо змірыліся з думкай, што да Бога — высока, да цара — далёка. Вось і стогнуць пенсіянеры, адлічваючы са сваіх пенсіённых чарговыя 45 тысяч рублёў. Ды і ад зладзеяў, падобна, лепш за іх саміх ніхто іх не абароніць: злавіць нахабніка за руку пад сілу толькі старым, а лепшая для гэтага зброя — вагі. Дастаткова ведаць, што пусты балон важыць 22—23 кг, а запоўнены газам 45—46 кг. Калі ж стрэлка вагаў не дойдзе да запаветнай адзнакі, у самы раз біць «трывогу». Што ж, «застаецца» толькі раздабыць дзесьці ў вёсцы неабходныя вагі і... ніякіх турбот!

Надзея НІКАЛАЕВА.

РОЗГАЛАС

1 ВЕРАСНЯ: ПЕДАГОГІ ПАДВОДЗЯЦЬ ВЫНІКІ

26 тысяч першакласнікаў пераступяць парог мінскіх школ 1 верасня. Усяго ж 233 сталічныя школы (з іх 2 новабудоўлі) прымуць у сёлетнім навучальным годзе 254 тысячы хлопчыкаў і дзяўчынак. Гэтымі і іншымі лічбамі перад журналістамі, што сабраліся на прэс-канферэнцыю ў Мінгарвыканкоме, падзяліліся кіраўнікі ўпраўлення адукацыі Мінгарвыканкома.

Сродкаў на падрыхтоўку гарадскіх школ да пачатку навучальнага года было затрачана нямала: адных толькі рамонтных работ было выканана на 16,5 млрд. рублёў. Аднак варта заўважыць, што гэтых грошай усё ж недастаткова, а таму завяршэнне рамонту будзе ісці паралельна з навучальным працэсам на працягу ўсяго навучальнага года.

Па-ранейшаму востра для сталічных школ стаіць кадравае пытанне: на сённяшні дзень тут маюцца вакансіі настаўнікаў замежнай мовы (209 чалавек), фізкультуры (102 чалавекі), беларускай мовы (50 чалавек) і інш. Праблема няхваткі настаўніцкіх кадраў будзе часткова вырашацца за кошт прыцягнення да выкладання студэнтаў, а таксама шляхам падрыхтоўкі спецыялістаў неабходнага профілю ў гарадскім Інстытуце ўдасканалення настаўнікаў, дзе настаўнікі з вышэйшай адукацыяй на працягу двух гадоў маюць магчымасць атрымаць другую спецыяльнасць.

Як паказвае практыка, усё большым аўтарытэтам у мінскіх школьнікаў карыстаюцца навучальныя ўстановы новага тыпу, а таму ў адпаведнасці з патрэбамі часу іх колькасць пастаянна расце: у 1996/97 навучальным годзе ў сталіцы будуць працаваць 13 гімназій, 5 ліцэяў, 1 вучэбны комплекс, які складаецца з гімназіі і каледжа, і 150 школ з паглыбленым і профільным вывучэннем прадметаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

РЭФОРМА ШКОЛЫ НАБЫВАЕ КАНКРЭТНЫЯ РЫСЫ

Такую выснову зрабіў карэспандэнт БЕЛТА з выступлення міністра адукацыі і навукі рэспублікі Васіля Стражава на нарадзе работнікаў сталічнай сістэмы сярэдняй адукацыі.

Дванаццацігадовае навучанне вучняў, якое прадугледжваецца новай школьнай рэформай, будзе складацца з курса абавязковай «дзесяцігодкі» і двух апошніх гадоў навучання ў ліцэйскіх класах.

Часовы творчы калектыў на чале з намеснікам міністра адукацыі і навукі Генадзем Дылянам, ужо заканчвае распрацоўку вучэбных планаў дзесяцігадовага навучання і наступных двух ліцэйскіх класаў. У 1997/1998 навучальным годзе 15—20 школ рэспублікі па іх жаданню будуць пераведзены на новы вучэбны план. Для вучняў 5—8 класаў апрабацыя новых заняткаў пачнецца таксама ў наступным навучальным годзе ў трох або чатырох школах. Яшчэ праз год школьная рэформа прыйдзе ў пятыя класы двух ці трох сельскіх і аднаго гарадскога раёнаў, якія таксама будуць выбраны па іх жаданню. У 1999/2000 навучальным годзе, калі будуць падрыхтаваны новыя падручнікі, палова пяцікласнікаў і шасцікласнікаў рэспублікі пачнуць вучыцца па рэфарміраваных вучэбных планах. Праз год рэформу на сабе адчуюць усе пятыя класы краіны.

Такім чынам, паводле слоў Васіля Стражава, новую дзесяцігодку мы атрымаем у 2005 годзе, а «рэфарміраваныя» выпускнікі з'явяцца ў 2007 годзе.

Вольга ШЧАДРЫНА, БЕЛТА.

СТАН ДЭПУТАТА ВС ПАЛЯПШАЕЦЦА

Як «Звязда» ўжо паведамляла, непадалёку ад Лепеля адбылася буйная аварыя, у якую трапіў дэпутат Вярхоўнага Савета Г. Кашкан.

Як нам удалося ўдакладніць, дэпутат быў зарэгістраваны ў раённай бальніцы як намеснік кіраўніка спраў Прэзідэнта Беларусі, якім ужо не з'яўляецца больш за месяц. Мы звязаліся з дзяжурным урачом сталічнай бальніцы, у якой зараз знаходзіцца Г. Кашкан. Ён паведаміў, што стан хворага нармалізуецца і ніякіх дрэнных наступстваў пасля атрыманых траўмаў у дэпутата не будзе.

Ігар ГРЫШЫН.

НА ГОМЕЛЬШЧЫНЕ ЗГОРТВАЕЦЦА ВЫТВОРЧАСЦЬ МЁДУ

Вытворчасць мёду ў сельскіх гаспадарках Гомельшчыны, пастаўленая ў свой час з размахам, зараз паступова згортваецца.

Як растлумачылі ў абласной канторы пчалярства, справа гэтая аказалася для калгаснікаў стратнай, таму што патрабуе часу, сродкаў і сіл для барацьбы з заезджымі канкурэнтамі. У двухстах гаспадарках, якія скарацілі вытворчасць мёду, каштоўны прадукт выкарыстоўваецца выключна ў якасці натуральнай формы аплаты працы.

Ірына МАКАВЕЦКАЯ, БелаПАН.

ПРАВІНІЎСЯ — НА ЭКЗАМЕН

Аб тым, што занадта «вольна» паводзяць сябе аўтааматары на дарогах, апошнім часам гаворыцца шмат.

Неапраўданае перавышэнне скорасці, кіраванне аўтамабілем у нецвярозым стане - менавіта па гэтых прычынах толькі ў першай дэкадзе жніўня ў рэспубліцы загінулі 120 чалавек, а параненых, скалечаных было ў некалькі разоў больш. Як стала вядома карэспандэнту БЕЛТА, Міністэрства ўнутраных спраў прыняло рашэнне зрабіць больш жорсткімі адміністрацыйныя санкцыі супраць парушальнікаў парадку на дарогах. З гэтага часу акрамя таго, што да іх прымяняць ужо існуючыя меры пакарання, усе вадзіцелі-парушальнікі павінны будуць праходзіць экспертызу на веданне Правілаў дарожнага руху.

Таццяна СМІРНОВА, БЕЛТА.

НАІЎНАСЦЬ «ЗАЙЦОЎ» НА РУКУ КАНТРАЛЁРУ

Падзарабіць у наш час нікому не шкодзіць, аднак некаторыя выкарыстоўваюць для гэтага ўласныя рабочыя месцы...

Менавіта так зрабіў грамадскі кантралёр-рэвізор з чыгуначнай станцыі «Брэст». Ці то незадаволенасць уласным матэрыяльным дабрабытам, ці то непасрэднае «дачыненне» да чужых грошай навялі гэтага чалавека на думку аб тым, што дзяржава не збяднее, калі ён будзе мець нейкую крыху ад уласнай працоўнай стараннасці: за 2 тыдні ў яго кішэню «уцякло» каля двух мільёнаў рублёў, спагнаных ім з безбілетных пасажыраў. Здаецца, «зайцам», якія не патрабуюць у кантралёраў квітанцыю аб уплаце штрафу, усё роўна, каму дастануцца іх грошы...

Надзея НІКАЛАЕВА.

ЭКСПАРТ БЕЛАРУСКАГА ПІВА РАСЦЕ

Беларусь нарошчвае экспарт піва ў Расійскую Федэрацыю.

Паводле даных Міністэрства статыстыкі і аналізу, у першым паўгоддзі кожная трэцяя бутэлька беларускага піва была выпіта расіянамі. Вытворчасць напітку павялічылася на 46 працэнтаў.

Пры гэтым у самой Расіі, нягледзячы на больш мяккую падатковую палітыку, вытворчасць піва скарацілася на 10 мільёнаў дэкалітраў. Гэта лічба перавышае агульны аб'ём вытворчасці ўсіх півавараных заводаў Беларусі ў першым паўгоддзі.

Уладзіслаў ПЛАТУН, БЕЛТА.

ЗАМЕСТ ШКОЛЬНАЙ ПАРТЫ — НА ЛАВУ ПАДСУДНЫХ

У 10 гадзін раніцы ў кватэру жыхаркі Бабруйска пазваніў, як было відаць у дзвярное «вочка», усмешлівы ваеннаслужачы.

Нічога не падазраючы, жанчына ледзь толькі адчыніла «госцю» дзверы, як той... накінуўся на яе і стаў збіваць раней падрыхтаваным самаробным дубінкай. Затым грабежнік запатрабаваў аддаць усе грошы, якія ёсць у кватэры. Гаспадыні нічога не заставалася рабіць, як аддаць грабежніку 1600 долараў ЗША. Завалодаўшы грашыма, злачынца кінуўся вон з кватэры. Як толькі ён пакінуў месца здарэння, як пацярпеўшая патэлефанавала ў міліцыю і паведаміла прыметы грабежніка. Аператыўна прыехаўшы супрацоўнікі міліцыі заўважылі каля дома «салдата», які бег і на хаду пазбаўляўся ад маскі, дубінкі і нажа. Затрыманы грабежнік аказаўся вучнем 9 класа адной са школ горада. Характэрна, што аб буйной суме грошай у жанчыны ён выпадкова пачуў ад суседзяў пацярпеўшай. Цяпер маладому чалавеку давядзецца ў бліжэйшы час замест школы «наведваць» залу судовага пасяджэння.

Віктар КУПРЭЕЎ, прэс-група УУС Магілёва.

Сардэчна віншуем з днём нараджэння дарагога, любімага мужа і бацьку Кургана Фёдара Фёдаравіча.
Жонка Таццяна, дочкі Оля, Лена, Наташа, в. Лошніца, Барысаўскі раён.

X ПАРАЛІМПІЙСКІЯ ГУЛЬНІ

СПАРТСМЕНЫ-ІНВАЛІДЫ ЗДОЛЬНЫ НА СПАРТЫЎНЫЯ ПОДЗВІГІ

Мінулая серада стала чырвонай датай для спартсменаў- інвалідаў рэспублікі, якія ўдзельнічалі ў X Паралімпійскіх гульнях у Атланце. У аэрапорце «Мінск-2» іх сустракаў аркестр, было шмат кветак і шампанскага. А потым сустрэча працягнулася ў Паралімпійскім камітэце РБ.

На 17 чалавек — 13 медалёў: па тры «золата» і «серабра» і сем «бронзы». Чым не спартыўны подзвіг? Асабліва калі ўлічыць, што ў Атланце сабраліся больш як 3500 атлетаў, якіх прырода абдзяліла зрокам ці зрабіла калекамі, са 125 краін свету.

Герояў Алімпіяды цёпла віталі кіраўнік адміністрацыі Фрунзенскага раёна, на тэрыторыі якога знаходзіцца Паралімпійскі камітэт, Леанід Матусевіч, генеральны спонсар паездкі на Гульні — гандлёвая кампанія ДЫФОР у асобе яе кіраўніка Аляксандра Хоміча, шматлікія госці.

Прэзідэнт Паралімпійскага камітэта Беларусі Ігар Жалязоўскі заначыў, што ён задаволены выступленнем каманды.

Вось імёны пераможцаў:

Алег ШЭПЕЛЬ — чэмпіён у скачках у вышыню;
Ірына ЛЕАНЮК — першае месца ў скачках у даўжыню і трэцяе — на дыстанцыі 200 метраў;
Тамара СІВАКОВА — уладальніца «золата» ў кіданні ядра і «бронзы» — у кіданні дыска;
Ігар ФАРТУНАЎ — «серабро» ў скачках у даўжыню і ў трайным скачку, «бронза» — у пяцібор'і;
Віктар ЖУРАЎСКІ — «бронза» ў трайным скачку і пяцібор'і;
Ядвіга СКАРАБАГАТАЯ — «бронза» ў кіданні дыска.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

ДЫПЛАМАТЫЧНЫ КУР'ЕР

АКРЭДЫТАВАНЫ ПАСЛЫ ЮГАСЛАВІІ, ІНДАНЕЗІІ І КАРЭІ

У Беларусі 29 жніўня акрэдытаваны першы Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Саюзнай Рэспублікі Югаславіі Нікола Пяякавіч. У гэты дзень ён уручыў кіраўніку беларускай дзяржавы Аляксандру Лукашэнку даверчыя граматы.

Нікола Пяякавіч падзякаваў Аляксандру Лукашэнку за яго падтрымку працэсу вяртання Югаславіі ў сусветнае супольніцтва. Паводле слоў пасла, кіраўніцтва яго краіны зацікаўлена ў тым, каб кантакты паміж дзвюма дзяржавамі былі ўсё больш эфектыўнымі на ўсіх узроўнях, уключаючы самы высокі, і выказаў надзею, што Прэзідэнт Беларусі ў самы бліжэйшы час наведае СРЮ з візітам.

У сваю чаргу Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што дамоўленасці, дасягнутыя ў час візіту ў нашу краіну Прэзідэнта Зорана Ліліча, пачынаюць практычна рэалізоўвацца. Цяпер робяцца канкрэтныя захады, каб у бліжэйшы час у Югаславіі адкрылася беларускае пасольства.

У гэты ж дзень Прэзідэнту Аляксандру Лукашэнку ўручыла даверчыя граматы Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Інданезіі ў Беларусі пані Нураіна Лабдэ Хаміміяр.

Трэцім дыпламатам, які ўручыў у гэты дзень даверчыя граматы Аляксандру Лукашэнку, стаў Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Карэя ў нашай краіне Джон Бін Лі.

Прымаючы даверчыя граматы ў паслоў усіх трох дзяржаў, Прэзідэнт краіны запэўніў іх, што і ён, і ўрад Беларусі зробяць усё, што ад іх залежыць, каб работа замежных дыпламатаў у нашай краіне прынесла як мага больш карысці развіццю двухбаковых адносінаў.

БЕЛТА.

ДЭФІЦЫТНЫЯ ТРУБЫ З МАГІЛЁВА

Першую партыю водаправодных труб дыяметрам 76 мм выпусцілі на Магілёўскім металургічным заводзе.

Падзея гэтая вартая ўвагі таму, што ўся партыя — 10 тон — была імгненна прададзена. Урэшце, калі б вытворчасць працавала на поўную праектную магутнасць — а гэта 100 тон прадукцыі ў суткі — разышліся б яны гэтак жа хутка, улічваючы іх вострадэфіцытнасць.

Аляксандр АЛЕКСАНДРОВІЧ, БелаПАН.

ІМПАРТ ЯК ГАЛОЎНАЯ ПЕРАШКОДА НА ШЛЯХУ НАШАЙ ЭКАНОМІКІ ДА РОСКВІТУ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У ім ужо ў прэамбуле прама сказана, што гэты закон прымаецца «з мэтай абароны спажывецкага рынку, упарадкавання ўвозу тавараў, а таксама абароны айчынных таваравытворцаў» Як зазначана ў гэтым праекце, збор з продажу, плацельшчыкамі якога з'яўляюцца юрыдычныя асобы, а таксама фізічныя асобы, што ўвозяць і рэалізуюць тавары імпартнай вытворчасці на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, «поўнасцю залічваецца ў даход рэспубліканскага бюджэту»... Што ж, справа звыклая: калі бюджэту цяжка (а яму ў нас чамусьці заўсёды цяжка), дзяржаўныя асобы, адказныя за яго напаўняльнасць, звяртаюць пільную ўвагу на кішэні грамадзян — вядома ж, мяркуемы збор будзе тут жа закладзены ў цану тавару. Зрэшты, галоўная мэта тут іншая: адсекчы імпартны тавар ад нашага рынку. Тым не менш, новая цана ў такім разе абавязкова знойдзе сябе і ў айчынным тавары.

Яшчэ раз папярэдзім: вышэйназваныя дакументы — гэта пакуль праекты. І ўсё ж тэндэнцыя прасочваецца даволі дакладна. Адной з мераў антыімпартнага характару можна лічыць і існуючыя абмежаванні на куплю валюты, якую на «некрытычны» імпарт (г. зн. тыя ж тавары народнага спажывання) проста не прадаюць.

Аднак няўжо такі страшны гэты імпарт, якім яго малююць пэўныя асобы? Няўжо сапраўды засілле? Як паведамілі ў адной з гутарак у Міністэрстве гандлю (дарэчы, у гэтым міністэрстве не ўсе ставяцца да імпарту як да нечага варожага для нашай эканомікі), доля харчовых імпартных тавараў у рознічным гандлёвым абароце рэспублікі складае прыкладна 8 працэнтаў, нехарчовых — 20, прычым з улікам продажу на тых жа рэчавых рынках. На думку той жа канфідэнцыяльнай крыніцы, у выніку ўзятага накірунку на выцясненне імпарту паліцы нашых магазінаў ужо крыху пабяднелі... Такая палітыка ніколькі не стымулюе айчынных вытворцаў адносна павышэння якасці, надзейнасці, канкурэнтаздольнасці сваіх вырабаў, зніжэння цаны, стварае для іх цяплічныя ўмовы... Гандаль часам літаральна гвалтуюць: забярыце ў сваіх, што нярэдка азначае наступнае: пакладзіце на склад у сябе...

Варта дадаць: такая палітыка ў першую чаргу спрацоўвае супраць пакупніка, супраць спажыўца, для якога разнастайнасць тавараў, канкурэнтная барацьба паміж вытворцамі, у тым ліку з удзелам замежных вытворцаў, якраз і не шкодзіць. Можна зразумець логіку нашых абаронцаў айчынных вытворцаў: канкрэтны грамадзянін, калі ён купіць айчынны тавар, тым самым накіруе свае грошы ў касу айчыннага прадпрыемства, і ён жа сам, грамадзянін, гэтыя грошы заўтра атрымае за сваю працу... Прагнаруе айчынны — не атрымае... Вось такая дылема: нам, па сутнасці, проста прапануюць быць патрыётамі...

Аднак вернемся да канкрэтыкі. Што можа чакаць нас у выніку гэтага наступлення на імпарт?

Па-першае, павышэнне цэн на імпарт непазбежна пацягне цэны і на айчынныя тавары (прыгадаем курыныя кумпячкі), прычым пэўным чынам здыме з нашых вытворцаў непрыемныя клопаты адносна якасці прадукцыі, якой і цяпер далёка да «кодакаў» і «самсунгаў», эфектыўнасці вытворчасці і г. д. Па-другое, усякія меры тут жа выклічуць контрмеры з боку замежных краін, а яшчэ трэба ўлічваць наша імкненне ўступіць у Сусветную гандлёвую арганізацыю, якая, адназначна, не зразумее гэтых мераў. Па-трэцяе, усё гэта, урэшце, можа прывесці да голых, як раней, магазінных паліц. І да перамяшчэння, як раней, гандлю імпартам «у падваротню», на «чорны» рынак, а значыць, і да знікнення пэўнай крыніцы даходаў для дзяржавы, для таго ж бюджэту.

Зразумець неспакой дзяржаўных чыноўнікаў можна, калі ўлічыць вялізны знешнегандлёвы дэфіцыт краіны, толькі ці гэтак значна ўплывае на яго, па сутнасці, капеечны, імпартны «шырспажыў»? Прычым, як зазначыў начальнік пагранічнага пераходу «Казловічы» ў Брэсце (падчас сёлетняга ранейшага наведвання пераходу), цяжка зразумець нашу знешнегандлёвую палітыку: часам тое, чаго ў саміх хапае, ідзе без мытных падаткаў, а на тое, чаго не хапае, — падаткі... Найлепшай ілюстрацыяй да сказанага з'яўляецца сітуацыя з сухімі вінаграднымі вінамі, цэны на якія ў сувязі з рознымі накруткамі проста ашаламляльныя. Дзе нашы айчынныя вытворцы сухога вінаграднага віна, каго абараняем?.. Заліваем мазгі моцнай 40-градуснай, затое сваёй.

Самае галоўнае пытанне: а чаму абараняць менавіта вытворцу? І не канкрэтнага грамадзяніна, спажыўца?

Пытанне ўвогуле надзвычай дыскусійнае, тым не менш, можна меркаваць наступным чынам. Вытворца ў нас пераважна дзяржаўны — да яго і асаблівая любоў, і асаблівы клопат з боку дзяржавы. Дзяржава ж і непасрэдна адказвае за свайго, дзяржаўнага вытворцу. Ну як не паруліцца аб ім? Нам, грамадзянам, на жаль, застаюцца часцей за ўсё рэверансы («...хацеў бы заўважыць, што падобная дапамога прамыслоўцам не можа працягвацца бясконца — зойдзем у тупік. Выхад толькі адзін. Нашы таваравытворцы павінны, нарэшце, навучыцца выпускаць канкурэнтаздольныя вырабы: і па якасці, і па асартыменту, і па цане» — з інтэрв'ю ў «СБ»).

Выхад, па сутнасці, адзін: дзяржава павінна пазбавіцца той жа вытворчасці, прынамсі — большай яе часткі, тады яна будзе выконваць, як належыць, сваю найгалоўнейшую функцыю — клапаціцца ў першую чаргу менавіта аб грамадзянах, аб тым, каб у першую чаргу было добра ім.

Іван БАРАНОЎСКІ.

P. S. *Указаныя праводзімыя і мяркуемыя меры найперш закранаюць інтарэсы прадпрымальнікаў, якія пераважна і пабудавалі сваю дзейнасць на завозе і продажы імпарту. Але хто ў нас асабліва лічыцца з іх інтарэсамі, адносна чаго сведчыць і сітуацыя, аб якой паведамілі сродкі масавай інфармацыі ўчора: да прадпрымальнікаў давялі рашэнне ўладаў браць з іх штомесячны фіксаваны падатак (мера, увогуле, разумная; усё тут залежыць ад велічыні падатку), прычым выпрашана ўзяць і за два апошнія месяцы – ліпень і жнівень, г. зн. заднім чыслом, на што прадпрымальнікі рэчавых рынкаў Мінска адказалі свайго роду забастоўкай: на свае гандлёвыя месцы выйшлі, але нічога не прадавалі. Праўда, вельмі сумніўна, што яны гэтай забастоўкай каго-небудзь напалохалі.*

АДНЫМ СКАЗАМ

+ **Рэнтабельнасць** прамысловай прадукцыі за студзень — чэрвень склала 9,7 працэнта супраць 8,9 працэнта ў студзені — маі.

+ Колькасць **эканамічна актыўнага насельніцтва** ў Беларусі на канец ліпеня склала 4,7 мільёна чалавек (46 працэнтаў ад агульнай колькасці насельніцтва рэспублікі).

+ Да канца ліпеня афіцыйна зарэгістраваны ў службах занятасці як **беспрацоўныя** 180,4 тысячы чалавек — 3,8 працэнта эканамічна актыўнага насельніцтва.

+ Са студзеня па ліпень найбольшы **рост цэн** у машынабудаванні адбыўся ў падшыпнікавай прамысловасці — **у 1,7 раза**, у аўтамабільнай — на **30,5 працэнта**.

+ Паводле даных Мінстата, **намінальная налічаная сярэднямесячная зарплата** ў студзені—ліпені склала 1.095 тысяч рублёў і ўзрасла ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года ў 1,7 раза.

+ На 25 ліпеня больш як палова запазычанасці па зарплаце прыпадала на **калгасы і саўгасы**, 29 працэнтаў — на **прамысловыя прадпрыемствы**, 11 працэнтаў — на **будаўнічыя арганізацыі**.

+ На сёння ў рэспубліцы выяўлена каля **пяцісот інфіцыраваных** СНІДам.

У СВЕЦЕ

ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

БАЕВІКІ ВЫВОДЗЯЦЬ З ГРОЗНАГА «ТРАФЕІ»

Чачэнскія баевікі, якія пакідаюць Грозны, вывелі з горада да 10 адзінак бранятэхнікі, якую яны захапілі ў федэральных войскаў падчас баёў у сталіцы. Баевікі лічаць гэту тэхніку трафейнай, таму што яна была захоплена да падпісання пагаднення аб спыненні агню. Фарміраванні сепаратыстаў, якія пакідаюць Грозны, вывозяць таксама вялікую колькасць зброі і боепрыпасаў. Між тым, у сераду Грозны поўнасцю пакінулі расійскія армейскія падраздзяленні 204-га, 276-га і 506-га палкоў і 205-й брыгады.

АРЫШТАВАНЫ ЗА ПАРУШЭННЕ ПРАФЕСІЯНАЛЬНАЙ ЭТЫКІ

Пракуратура Японіі арыштавала аднаго з галоўных экспертаў краіны па даследаванню праблем барацьбы са СНІДам. 80-гадовы навуковец абвінавачваецца ў парушэнні прафесіянальнай этыкі. У выніку пералівання неправеранай крыві ў 80 гарадах краіны 2000 хворых на гемафілію былі інфіцыраваны СНІДам. 400 чалавек памерлі. Гэта першы выпадак арышту па такой справе ў Японіі пасля прызначанага на пачатку гэтага года ўсеагульнага незалежнага расследавання. На мінулым тыдні пракурорская праверка праводзілася ў галоўнай штабкватэры фармацэўтычнай прамысловасці Японіі ў Осака.

«ТЫГРЫ» ЗНІШЧЫЛІ АДДЗЯЛЕННЕ ПАЛІЦЫІ

«Тамільскія тыгры» ўчынілі напад на аддзяленне паліцыі на ўсходзе вострава. Забіта не менш чым 20 служачых. На досвітку баевікі акружылі будынак і перастралялі ўсіх, хто там знаходзіўся. Толькі некаторым цяжкапараненым удалося выжыць.

КАЛІ Б ВЫБАРЫ ПРАЙШЛІ СЁННЯ...

На з'ездзе ў Чыкага дэмакратычная партыя ЗША афіцыйна вылучыла Біла Клінтана сваім кандыдатам на маючыя адбыцца ў лістападзе прэзідэнцкія выбары. Апошнія апытанні грамадскай думкі паказваюць, што калі б выбары адбыліся сёння, то цяперашні прэзідэнт ЗША атрымаў бы на 15 працэнтаў галасоў больш, чым яго сапернік — кандыдат ад рэспубліканскай партыі.

ПАГРАНІЧНІКІ ПАЧЫНАЮЦЬ ВАЙНУ З РЫБАКАМІ

Высокапастаўлены прадстаўнік расійскіх пагранвойскаў генерал Сядых заявіў, што выкарыстае ўсе магчымыя сродкі, каб спыніць выпадкі парушэння расійскіх тэрытарыяльных вод японскімі рыбалоўнымі суднамі. На сустрэчы з генеральным консулам Японіі ва Уладзівастоку Сядых сказаў, што выпадкі ўварвання японскіх суднаў у воды Расіі пачасціліся за апошні час. У сераду пагранічнікі пасля некалькіх папярэджанняў адкрылі агонь па двух японскіх рыбалоўных суднах. Двое рыбакоў атрымалі раненні.

РАЗБІЎСЯ РАСІЙСКІ ПАСАЖЫРСКІ САМАЛЁТ

Расійскі пасажырскі самалёт ТУ-154, на борце якога знаходзілася больш за 140 чалавек, пацярпеў аварыю ў раёне нарвежскага вострава Шпіцберген. Як паведамілі прадстаўнікі нарвежскай выратавальнай службы, абломкі самалёта знойдзены ў цяжкадаступнай мясцовасці. Мяркуючы па ўсім, пры катастрофе ніхто не выжыў. Сувязь з самалётам, які вылецеў з Масквы, была страчана незадоўга да яго пасадкі ў аэрапорце Шпіцбергена.

КОЛЬ СУСТРЭНЕЦЦА З ЕЛЬЦЫНЫМ У ПАДМАСКОЎІ

Канцлер ФРГ Коль сустрэнецца з Прэзідэнтам Расіі Ельцыным у Падмаскоўі сёмага верасня. Пра гэта паведаміў прадстаўнік урада Германіі Хаўсман. Рашэнне аб сустрэчы было ўзгоднена падчас тэлефоннай размовы паміж Ельцыным і Колем. Канцлер ФРГ праінфармаваў кіраўніка расійскай дзяржавы аб намеры свайго ўрада як мага хутчэй дабіцца мірнага вырашэння канфлікту ў Чачні.

Радыё «Свабода», «Голас Амерыкі», «Радыё 101,2» і «Радыё-РОКС» слухаў Сяргей ПРОТАС.

НОВЫЯ АМЕРЫКАНСКІЯ ВІЗЫ ДАПАМОГУЦЬ УМАЦАВАЦЬ БЯСПЕКУ

Вашынгтон. Дзяржлэпартамент аб'явіў, што 220 існуючых у розных краінах свету ўстаноў, якія ўпаўнаважаны выдаваць візы, абсталяваны для выдачы неіміграцкіх віз, што счытваюцца спецыяльнымі машынамі.

Выпуск новых счытваемых машынамі віз мае на мэце скараціць маштаб іх падробак і не дазволіць тэрарыстам і іншым асобам, якія не маюць права законна атрымаць візу, трапіць у ЗША. Гэта павінна паскорыць працэс афармлення дакументаў тых, хто законна прыязджае ў ЗША.

Новыя счытваемыя машынамі візы маюць больш надзейныя гарантыі ад падробак: яны ствараюцца і чытаюцца з дапамогай спецыяльнага праграмнага забеспячэння ў пунктах іх выдачы і ў пунктах уезду ў ЗША. На гэтых візах ёсць састаўлены з дапамогай камп'ютэра фотаздымак уладальніка пашпарта, што дазваляе пазбегнуць некаторых відаў падробкі віз. Праграмнае забеспячэнне дазваляе правесці комплексную аўтаматычную праверку імя заяўніка і высветліць, ці не пазначана яно ў базе даных, якая ўтрымлівае больш за чатыры мільёны імёнаў непажаданых гасцей ЗША.

ЮСІА.

ПАСЛЯ ЎВЯДЗЕННЯ Ў АБАРОТ НОВАЙ ГРАШОВАЙ АДЗІНКІ СЯРЭДНЯЯ ЗАРАБОТНАЯ ПЛАТА НА ЎКРАІНЕ СКЛАДЗЕ 132,1 ГРЫЎНЫ, ЦІ КАЛЯ 75 ДОЛАРАЎ ЗША

Паводле звестак Нацыянальнага банка Украіны, пасля ўвядзення ў абарот новай грашовай адзінкі сярэднямесячная заработная плата на Украіне складзе 132,1 грыўны, сярэднямесячная пенсія па старасці — 45 грыўнаў.

Тарыфы на транспартныя паслугі будуць наступныя: праезд у метро, тралейбусе, трамваі і аўтобусе — 0,20 грыўны. Цана на харчовыя тавары, у прыватнасці на хлеб украінскі, складзе 0,66 грыўны; 1 кг мукі пшанічнай — 0,75 грыўны; 1 кг ялавічыны — 2,9 грыўны; 1 кг свініны — 3,69 грыўны; 1 л малака — 0,50 грыўны; 1 кг масла жывёльнага — 6,31 грыўны; 1 кг цукру — 1,17 грыўны.

УНІАН — БелаПАН.

ІНФАРМ-КАКТЭЙЛЬ

У шведскім горадзе Мутана 20-гадовы падвыпіўшы гараджанін спускаўся пад гару з цялежкай з універсама і не змог справіцца з грузам. У выніку адбылося сутыкненне яго цялежкі з сустрэчным аўтамабілем. Прыбыўшая на месца здарэння паліцыя ўстанавіла, што ў момант сутыкнення цялежка рухалася са скорасцю 50 кіламетраў у гадзіну. Паліцыя мае намер прад'явіць маладому чалавеку абвінавачанне калі не ў перавышэнні скорасці, то ў неасцярожным кіраванні транспартным сродкам.

Рэйтэр.

Як паведаміў цэнтр італьянскай асацыяцыі па барацьбе са СНІДам, у Балоны да 1977 года колькасць хворых на СНІД узрасце да 11.200 чалавек. Самым заражаным горадам названы Мілан, дзе вірус пранік у арганізм кожнага васьмідзесятага жыхара горада ва ўзросце ад 18 да 60 гадоў. Далей Турын, Варэзе, Равена... Цэнтр б'е трывогу: Італія стала трэцяй краінай свету па хуткасці распаўсюджвання СНІДу.

«Известия».

Рэдкага поспеху дасягнулі ўрачы бальніцы Святога Іштвана: упершыню ў Венгрыі атрымана перамога над белакроўем.

Жанчына, якая пакутавала ад лейкеміі, дала ў клініцы жыццё здароваму дзіцяці. Брыгада спецыялістаў трымала пад наглядам будучую маці, якая дзякуючы гэтаму без цяжкасцей вынасіла дзіця. Акрамя таго, у арганізм маці ўлілі ўзятую з пупавіны нованароджанага багатую першароднымі клеткамі кроў. Аперацыя прайшла паспяхова — арганізм пацыенткі прыняў яе.

Нябачаны поспех усяліў надзею і ў другую цяжарную жанчыну, якая пакутуе ад рака і была змешчана ў тую ж бальніцу.

ЭКСТРА-ПРЭС.

ТЭЛЕБАЧАННЕ на панядзелак, 2 верасня

Беларускае тэлебачанне

17.05 «На добры лад». Перадача з Гродна.
17.20 Студыя «Акно». «Жылі-былі...» Імправізацыі на тэмы творчасці. Перадача 1-я.
17.40 «Помста ката Леапольда». Мультфільм.
17.50 Музычны антракт.
18.00 Фінансавы час.
18.25 Эканамікст. Нерухомасць.
18.35 «Тройчы па адным». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок». «Рызыка-версія». Тэлегульня.
19.40 «Гэта мы не праходзілі...» Эканамічная праграма.
19.55 Беларускі дом. Мастацка-публіцыстычная праграма.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.45 Спартыўны тэлекур'ер.
22.05 Хакей. Алімпійскі кваліфікацыйны турнір. Зборная Латвіі—зборная Беларусі.
24.00 Навіны.

ГРТ

17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.00 «Мы». Вядучы У. Познер.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 Фантастычны дэтэктыў «Багз — электронныя жучкі». «Усе пад кантролем».
21.45 «Да і пасля...» Вядучы У. Малчанаў.
22.35 Навіны.
22.45 «Лінія кіно». Фільм Аляксандра Рагожкіна «Дзеля некалькіх радкоў».

«Расія»

6.00 Ранішні экспрэс.
6.30 «Мак і Матлі». Серыял.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 Ранішні экспрэс-2.
7.50 Час дзелавых людзей.
8.00 Астралогія кахання. Лайма Вайкуле.
8.30 «Дарагая рэдакцыя...»
9.00 «Санта-Барбара».
9.50 Тавары — поштай.
10.20 «Няўлоўныя мсціўцы». Маст. фільм.
16.20 «Хто на што здатны».
16.30 «Чэленджэрс». Серыял.
17.00 Залежыць ад цябе.
17.20 Экс эль мьюзік.
17.30 L-клуб.
18.15 Момант ісціны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 Джэнтльмен-шоу.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 «На вастрыні нажа». Шматсерыйны маст. фільм (Вялікабрытанія).
22.00 Тэлескоп.
22.30 «Наперадзе, мне здалося...» Памяці Мікаэла Тарывердзіева.
23.20 Тэлемагазін.
23.30 З хуткасцю гуку.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 22.00, 23.25 Інфарм ТБ.
12.10 «Першае каханне». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.30 Парады садаводам.
13.40, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Рышэльe». Серыял (Францыя). 5-я серыя.
15.05 «Шчаслівец Шолці». Музычная праграма.
16.10 Міжнародны агляд.
16.35 «Філасофія па Філу». Серыял для падлеткаў.
17.00 Стыль жыцця.
17.05 «Солці». Маст. фільм для дзяцей (ЗША). 1-я серыя.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.10 Чэхаўскі тэатральны фестываль «Рускі Эсхіл Петэра Штайна». Перадача 1-я.
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Рышэльe». Серыял (Францыя). 5-я серыя.
22.15 «Гістарычнае расследаванне». У. І. Ленін. Перадача 1-я.
22.55 Чэхаўскі тэатральны фестываль «РУскі Эсхіл Петэра Штайна». Перадача 2-я.

НТБ

6.00 Анонс тыдня.
6.10 Лепшыя цыркі свету. «Планета клоунаў» (Францыя).
7.20 «Вялікі чалавек». Серыял. 3-я серыя.
8.10 Маст. фільм «Шосты палец» (Францыя).
9.45 Дак. фільм «Успомнім тыя гады. 1954».
10.30 Маст. фільм «Дзяўчынка і кракадыл».
11.35 Маст. фільм «Знайсці і абясшкодзіць».
13.00 Сёння.
13.20 Доктар Вугал.
13.25 Вынікі.

Расійскія універсітэты

15.05 «Тайны Маскоўскага Крамля». Дак. фільм. 1-я серыя «Сэрца Расіі».
16.00 Музычныя навіны.
16.10 Урокі Феміды.
16.40 Навіны.

НТБ

17.00 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Герой дня.
19.00 Маст. фільм «Каледж Кулі» (ЗША).
21.35 Фестываль міні-серыялаў. «Каралеўства». 1-я серыя.
22.30 Часінка.
23.20 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.

ТЭЛЕБАЧАННЕ на пятніцу, 30 жніўня

Беларускае тэлебачанне

15.00 Навіны.
15.15 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.40 «Прыгоды Чыпа», «Дом для Кузькі». Мультфільмы.
16.20 «Педагагічны экран». Да новага навучальнага года. Прамая лінія.
17.20 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок». Правінцыя. Любанскі раён.
17.50 Музычны антракт.
17.55 Футбол. Адборачны матч маладзёжнага чэмпіянату Еўропы. Зборная Беларусі — зборная Эстоніі. У перапынку (**18.45**) — Навіны (з сурдаперакладам).
19.50 Эканамікст.
20.05 «Міжнародны кур'ер». Падзеі, факты, каментарыі.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.10 Джэральдзіна Чаплін у маст. фільме Карласа Саўры «Маці спаўняецца 100 гадоў» (Іспанія).
23.55 «12, ці На ноч гледзячы».
0.15 Навіны.
0.30 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.

ГРТ

11.50 «Чатыры танкісты і сабака».
12.50 «Юрый Багатыроў. Каб памяталі...» Частка 2-я. Аўтарская праграма Л. Філатава.
13.30 Каханне з першага погляду.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца».
14.45 «Карэта часу». Тэлевізійны спектакль з удзелам С. Марцінсона.
15.10 «Паўночнае ззянне». Музычная праграма для дзяцей.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.05 «Школьны вальс».
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.15 Чалавек і закон.
18.45 Поле цудаў.
19.45 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 Вялікія сышчыкі: Пал Палыч Знаменскі ў тэлефільме «Следства вядуць Знатакі». «Мафія». Частка 1-я.
22.35 Погляд.
23.20 Навіны.
23.30 «Следства вядуць Знатакі». «Мафія». Частка 2-я.

Канал «Расія»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.25 Весткі.
16.20 Музыка ўсіх пакаленняў.
16.35 Залежыць ад цябе.
16.50 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў (Францыя).
17.20 Мой Кроха і я.
17.30 Кліп-антракт.
17.35 Эх, дарогі!
18.05 Тэатр маёй памяці.
18.30 Клуб «Ас».
19.30 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.25 Надвор'е на заўтра.
20.30 Хакей. Кубак свету. Канада—Расія.
22.45 Ад фортэ да піяна.
23.15 Навінкі ад «ТБ-медыя».
23.40 «Джаміля». Маст. фільм (ЗША).
1.05 Начное рандэву. Уітні Хьюстан.

Санкт-Пецярбург

11.55, 12.55, 13.55, 15.00, 16.55, 18.55, 22.00 Інфарм ТБ.
12.05 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.05 «Рышэльe». Маст. фільм (Францыя). 4-я серыя.
15.10 «Раферці». Маст. фільм. 3-я серыя.
16.20 «Выходзім заўтра ў мора». Канцэрт дзіцячых калектываў.
16.40, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
17.05 «Філасофія па Філу». Серыял для падлеткаў.
17.30 Стыль жыцця.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.10 Без назвы. Гумарыстычная праграма.
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Рышэльe». Маст. фільм (Францыя). 4-я серыя.
22.10 Як быць каханымі.
22.30 «Раферці». Маст. фільм. 3-я серыя.

НТБ

17.00 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Дак. фільм «Палёт над Расіяй».
19.00 «Каліна чырвоная». Маст. фільм.
20.45 Доктар Вугал.
21.35 «Дом жахаў Хамера».
22.30 Часінка.
23.20 Маст. фільм «Бальніца «Брытанія» (Вялікабрытанія).
1.15 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.

МКТ

10.50 Анонс.
11.00 RTL-2. «Смейцеся на здароўе».
11.35 Маст. фільм «Анёлы чорнага пояса».
13.05 «Навіны К-відэа».
13.35 Polsat.
19.00 Анонс.
19.10 Зборнік мультфільмаў.
20.05 Маст. фільм «Сабрына — вядзьмарка 16 гадоў».
21.35 «Дзіцячы свет».
22.10 Алек Болдуін у дэтэктыве «Шэрая форма» (ч. 2).
23.35 SAT-1.

Віншаванні

Наталля Мікалаеўна ДУБОЎСКАЯ з в. Уясова! 30 жніўня табе споўніцца 38 гадоў. Віншую цябе з гэтым святам і жадаю табе ўсяго самага найлепшага. Няхай шчасце заўсёды будзе з табою.

Твая дачка Святлана.

Віншуем з днём нараджэння дарагую ўнучку Таццяну ЦЮШКЕВІЧ. Жадаем моцнага здароўя, шчасця, поспехаў у вучобе.

Дзядуля і бабуля з в. Малеч Бярозаўскага р-на.

Дарагая цётка Фядора Кандрацьеўна ГВОЗДЗЕВА з в. Славунь! Віншую цябе з 80-годдзем. Жадаю ўсяго найлепшага і добрага здароўя.

Пляменнік Анатоль Гвоздзеў.

СПОРТ-ЭКСПРЭС

ДАРОГУ — БЕЛАРУСКІМ АЎТАРАЛІ

У свеце ўжо даўно тэхнічныя віды спорту, у прыватнасці аўтаралі, сталі відовішчна-камерцыйнымі. Узяць хоць бы «Формулу-1» ці чэмпіянат свету па цяжкіх матацыклах.

Беларусь, на жаль, у гэтых дысцыплінах значна адстала ад высокаразвітых краін, але не безнадзейна, бо подых аўтамабільнага спортшоу даходзіць і да нас. За апошнія некалькі гадоў у рэспубліцы праведзена каля дзесятка аўтагонак. Чарговыя ралі пад назвай «Лідмекс-96» плануецца правесці ў бліжэйшую суботу. Аўтамабільная траса будзе праходзіць па дарогах Мінскай вобласці са стартам у сталіцы і фінішнай прамой у спорткомплексе «Раўбічы».

Менавіта гэтай падзеі і была прысвечана прэс-канферэнцыя ў Міністэрстве спорту і турызму. Арганізатарамі сустрэчы з журналістамі сталі Беларуская аўтамабільная федэрацыя, Рэспубліканскі савет Беларускага грамадска-спартыўнага таварыства і фірма «Лідмекс», якая ўжо неаднаразова станавілася генеральным спонсарам буйных аўтаралі і фінансавала паездкі многіх нашых спартсменаў на першынство свету і Еўропы.

Прысутныя зазначылі, што не пашкодзіла б, каб дзяржава больш увагі ўдзяляла тэхнічным відам спорту, таму што толькі за мінулы год беларускія атлеты заваявалі больш за дзесятак залатых медалёў на чэмпіянатах свету. Да таго ж правядзенне спаборніцтваў падобнага ўзроўню прыцягне ў Беларусь замежных турыстаў. А наогул, заключылі арганізатары «круглага стала», развіццё аўта-, матаспорту і іншых тэхнічных дысцыплін дазволіць разгрузіць пад'езды і падваротні дамоў ад падлеткаў, якія не могуць знайсці сабе занятак даспадобы. Лічбы сведчаць, што яшчэ шэсць гадоў таму ў ДТСААФ займалася каля 400 тысяч дзяцей, а зараз — толькі 30 тысяч. Няцяжка здагадацца, куды могуць падацца астатнія юнакі і дзяўчаты.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск –	6.13	20.07	13.54
Віцебск –	6.00	19.59	13.59
Магілёў –	6.02	19.56	13.54
Гомель –	6.04	19.48	13.44
Гродна –	6.31	20.19	13.48
Брэст –	6.32	20.19	13.47

МЕСЯЦ

Поўня 28 жніўня

ІМЯНІНЫ

Пр. Мірана, Паўла, Юльяніі, Філіпа і Кіпрыяна.

К. Маргарыты, Фэлікса.

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца пераменная воблачнасць, без ападкаў. Тэмпература паветра ў Віцебску — 22-24, Мінску, Магілёве — 23—25, Гродне, Брэсце, Гомелі — 24—26 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак надвор'е істотна не зменіцца. Тэмпература ўначы — 7—12, удзень — 22—27 градусаў.

Прагама тэлебачання на панядзелак, 2 верасня змешчана на 3-й стар.

Аўторак, 3 верасня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Абібок.
8.45 «Добры лес». Мультфільм.
9.00 Тэлебачанне — школе. Вывучэнне мастацтва. 6-ы клас. Нацыянальны мастацкі музей Беларусі.
9.25 «Пудзіла». Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
11.25 «Гэта мы не праходзілі...» Экранізацыя праграма.
11.40 Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак.
12.00 Творцы. Кампазітар Уладзімір Дамарацкі.
15.00 Навіны.
15.15 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.40 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 6-ы клас. «Песня — душа народа». Беларускія народныя песні ў літаратурным чытанні.
16.10 «Мсціўцы з 2-га «В», «Мой сябар Хіопік, які ведае ўсё». Кароткаметражныя маст. фільмы.
16.55 Усё пра ўсё. Інфармацыйна-пазнавальная праграма для дзяцей.
17.20 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Аднаасобнік». Дак. фільм Беларускага тэлебачання.
18.15 «Будзьце здаровы».
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па адным». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Дзяжурная аптэка». Тэлесерыял. 3-я серыя.
20.10 Канцэрты сезон. Камерны інструментальны ансамбль Белтэлерадыёкампаніі.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Хроніка жніва-96.
22.10 «Тахнабанк» прадстаўляе: «Зорка на экране». Валянцін Гафт і Ніна Русланава ў маст. фільме «Я вольны, я нічый».
23.40 Творцы. Дырыжор Юрый Яфімаў.
0.20 Навіны.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.05 «Мы». Вядучы У. Познер.
9.50 Смехапанарама. Вядучы Я. Пятросян.
10.15 Мультфільм.
10.30 «Адгадай мелодыю».
11.00 Навіны.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Мы і рынак».
11.50 «Мікалай Грынько. Каб помнілі...» Аўтарская праграма Л. Філатава.
12.30 «Чатыры танкісты і сабака». Серыял.
13.30 Каханне з першага погляду.
14.00 Навіны.
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца».
14.45 Квар'етэ «Вясёлая квампанія».
14.55 Мульцітролія.
15.10 Чароўны свет, ці Сінема.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.05 ...Да шаснаццаці і старэй.»
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.00 Тэма.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 Яўген Ляонаў у камедыі Георгія Данэліі «Трыццаць тры».
22.10 «Бэзавы туман». Музычная праграма.
22.55 Навіны.
23.05 Новыя абывацелі.
23.35 «Белай акацыі гронкі духмяныя...» Музычная праграма.

«Расія»

6.00 Ранішні экспрэс.
6.30 «Мак і Матлі».
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 Ранішні экспрэс-2.
7.50 Час дзелавых людзей.
8.00 Джэнтльмен-шоу.
8.30 «Дарагая рэдакцыя...»
9.00 «Санта-Барбара».
9.50 Тавары — поштай.
16.20 Каляндар.
16.30 Залежыць ад цябе.
16.45 Тэлечасопіс «Здароўе».
16.55 Хакей. Кубак свету. ЗША—Расія. Перадача з Нью-Йорка.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 Раз на тыдзень.
20.55 Надвор'е на заўтра.
21.00 Мужчына і жанчына.
21.40 Ціхі дом. Праграма С. Шолахава.
22.30 Начное жыццё гарадоў свету.
23.20 Тэлемагазін.
23.30 Гарачая дзесятка.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 22.00, 23.05 Інфарм ТБ.
12.10 «Першае каханне». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.30 Парады садаводам.
13.40, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Рышэльe». Серыял (Францыя). 6-я серыя (заключная).
15.05 «З днём нараджэння, ці Інкогніта». Тэлефільм.
16.10 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
16.35 «Філасофія па Філу». Серыял для падлеткаў.
17.00 Стыль жыцця.
17.05 Дзіцячае ТБ. Там, дзе жыве Павуціныч; Студыя «Уяві».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.10 Расійскі фермер.
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Рышэльe». Серыял (Францыя). 6-я серыя (заключная).
22.15 Футбол. Чэмпіянат Расіі. «Зеніт»—«Аланія» (Уладзікаўказ).

НТБ

6.00, 13.00 Сёння.
6.20 Маст. фільм «Цудоўныя гады».
6.45 «Вялікі чалавек». Серыял. 4-я серыя.
7.40 Маст. фільм «Пах драпежнікаў» (Францыя—Італія).
9.10 Дак. фільм «Успомнім тыя гады. 1955—1956».
10.40 Маст. фільм «Развітанне славянкі».
12.00 Фестываль міні-серыялаў. «Каралеўства» (Данія). 1-я серыя.
12.50 Доктар Вугал.

Расійскія універсітэты

14.40 «Узрост кахання. Дзяўчына». Дак. фільм аб палавым выхаванні.
14.50 На «Славянскім базары» з Надзеяй Бабкінай. «Кубанцы».
15.05 «Тайны Маскоўскага Крамля». Дак. фільм. 2-я серыя «Рэзідэнцыя ўлады».
16.00 Музычныя навіны.
16.10 Цішыня № 9. «Шалёны Фрыц».
16.40 Навіны.

НТБ

17.00 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Герой дня.
19.00 Р. Гір і К. Андэрсан у фільме «Далёка ад дома».
21.35 Фестываль міні-серыялаў. «Каралеўства». 2-я серыя.
22.30 Часінка.
23.20 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.

Серада, 4 верасня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 ШАНС. Інфармацыйна-аналітычная праграма.
8.45 «Буронка з Маслёнкіна». Мультфільм.
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 6-ы клас. «Песня — душа народа». Беларускія народныя песні ў літаратурным чытанні.
9.30 «Дзяжурная аптэка». Тэлесерыял. 3-я серыя.
10.30 Відзьма-нявідзьма.
15.00 Навіны.
15.15 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.40 «Апошнія чараўнікі», «Новы Аладзін», «Дым карамыслам». Мультфільмы.
16.10 «Уніз па Волзе-рацэ». Фільм-канцэрт.
16.40 Творцы. Паэт Алег Атаманаў.
17.15 Госці ў хату. Невядомая Турцыя.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Планета не толькі людзей». Дак. фільм.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па адным». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Дзяжурная аптэка». Тэлесерыял. 4-я серыя.
20.00 «Хто гэта?» Тэлегульня.
20.05 Супергол.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Аўта-парк.
22.10 Мікалай Яроменка-малодшы ў тэлевізійным чатырохсерыйным маст. фільме «Чырвонае і чорнае». 1-я серыя.
23.30 Каралеўскае паляванне.
0.10 Навіны.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.05 Тэма.
9.50 «У свеце жывёл».
10.30 «Адгадай мелодыю».
11.00 Навіны.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір».
11.50 «Уладзімір Івашоў. Каб помнілі...»
12.35 «Чатыры танкісты і сабака». Серыял.
13.30 Каханне з першага погляду.
14.00 Навіны.
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца».
14.45 Кактус і К.
14.55 До-мі-соль.
15.10 Покліч джунгляў.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.05 Тэт-а-тэт.
16.30 «Вакол свету».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.00 «Каб помнілі...»
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 Таццяна Самойлава і Васіль Ланавой у фільме «Ганна Карэніна». 1-я і 2-я серыі.
23.15 Навіны.
23.25 «З рэпертуару Аляксандра Вярцінскага».

«Расія»

6.00 Ранішні экспрэс.
6.30 «Мак і Матлі».
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 Ранішні экспрэс-2.
7.50 Час дзелавых людзей.
8.00 Раз на тыдзень.
8.30 «Дарагая рэдакцыя...»
9.00 «Санта-Барбара».
9.50 Тавары — поштай.
10.20 «Новыя прыгоды няўлоўных». Маст. фільм.
16.20 «Хто на што здатны».
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.00 Залежыць ад цябе.
17.15 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.25 Даміно Міхаіла Баярскага.
17.55 Суайчыннікі.
18.25 Ваша права.
19.30 «Санта-Барбара».
20.25 «Аншлаг» прадстаўляе» : А. Панкратаў-Чорны ў праграме «Бочка мёду».
20.55 Надвор'е на заўтра.
21.00 «Мяшчэрскія». Маст. фільм.
22.30 «Сем пісьмаў з Ніжняга». Праграма Н. Зверавай.
22.45 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.20 Тэлемагазін.
23.30 Адамаў яблык.
0.15 «Не спі і глядзі». Начная музычна-забаўляльная праграма.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 22.10, 24.00 Інфарм ТБ.
12.10 «Першае каханне». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.30 Парады садаводам.
13.40, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Жыццё Кліма Самгіна». Шматсерыйны маст. фільм. 1-я серыя.
15.15 Фарух Рузіматаў: «Жыву, пакуль лятаю».
16.05 «Падарожжа па Японіі». Тэлефільм (Японія).
16.35 «Філасофія па Філу». Серыял для падлеткаў.
17.00 Стыль жыцця.
17.05 «Солці». Маст. фільм для дзяцей. 2-я серыя.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.10 «Экалогія Пецярбурга сёння». «Круглы стол».
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Жыццё Кліма Самгіна». Шматсерыйны маст. фільм. 1-я серыя.
22.25 «Салодкая жанчына». Маст. фільм.

НТБ

6.00, 13.00 Сёння.
6.20 Маст. фільм «Цудоўныя гады».
6.45 «Вялікі чалавек». Серыял. 5-я серыя.
7.35 Маст. фільм «Сведка».
9.05 Дак. фільм «Успомнім тыя гады. 1957».
9.50 Мультфільм «Формула-1».
10.00 Маст. фільм «Далёка ад дома» (ЗША).
11.45 «Каралеўства». 2-я серыя.
12.35 Доктар Вугал.

Расійскія універсітэты

14.40 «Узрост кахання. Юнак». Дак. фільм аб палавым выхаванні.
14.50 На «Славянскім базары» з Надзеяй Бабкінай. «Я люблю вас, Людміла Зыкіна».
15.05 «Тайны Маскоўскага Крамля». Дак. фільм. 3-я серыя.
16.00 Музычныя навіны.
16.10 Цішыня № 9. «Метраполіс».
16.40 Навіны.

НТБ

17.00 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Герой дня.
19.00 Анук Эме і Майкл Йорк у фільме Ежы Скалімоўскага «Поспех як лепшая помста» (Вялікабрытанія).
20.40 Доктар Вугал.
21.35 «Каралеўства». 3-я серыя.
22.30 Часінка.
23.20 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.

Чацвер, 5 верасня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Аўта-парк.
8.30 «Белвідэацэнтр» прадстаўляе: «Магутны Божа». Дак. фільм.
9.00 Госці ў хату. Жыццё працоўных грамадзян у замежных краінах.
9.30 Студыя «Тэлебом». «Казка Купалля».
9.55 «Фантастычная гісторыя». Маст. фільм.
11.00 Каралеўскае паляванне (паўтор).
11.40 «Дзяжурная аптэка». 4-я серыя.
15.00 Навіны.
15.15 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.40 «Даніла і Няніла». Мультфільм.
16.00 Тэлебачанне — школе. Музыка. 2-гі клас. Аб чым гаворыць музыка.
16.20 Кантрасты. Прававая праграма.
16.50 Творцы. Народная артыстка Беларусі Ніна Карнеева (Гомель).
17.20 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Што здарылася ў заапарку». Кароткаметражны фільм.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па адным». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Дзяжурная аптэка». 5-я серыя.
20.05 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок». «Оскар». Тэлегульня.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Хроніка жніва-96.
22.10 «Чырвонае і чорнае». 2-я серыя.
23.40 «Крок». Праграма для моладзі.
0.10 Навіны.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.05 «Сярэбраны шар». Рыта Хэйварт. Вядучы В. Вульф.
9.45 «Клуб падарожнікаў» (з сурдаперакладам).
10.30 «Старая цацка». Мультфільм.
10.40 Смак.
11.00 Навіны (з сурдаперакладам).
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Пад дахам свету».
11.50 «Іван Мікалайчук. Каб помнілі...» Аўтарская праграма Л. Філатава.
12.30 «Чатыры танкісты і сабака».
13.20 «Прыгоды маленькіх сяброў». Мультфільм.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца».
14.45 Лега-го!
15.10 Цін-Тонік.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.05 Рок-урок.
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.05 Футбол. Чэмпіянат Расіі. «Дынама» (Масква)—ЦСКА. Трансляцыя.
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 Богі і героі Алімпа ў фільме «Бітва тытанаў».
22.50 Навіны.
23.00 «Абоз». Шоу Івана Дзямідава.
23.50 «Уначы за акном...» Музычная праграма.

«Расія»

6.00 Ранішні экспрэс.
6.35 «Мак і Матлі». Серыял.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 Ранішні экспрэс-2.
7.50 Час дзелавых людзей.
8.00 Працсей простага.
8.30 «Дарагая рэдакцыя...»
9.00 «Санта-Барбара».
9.50 Тавары — поштай.
10.20 «Карона Расійскай імперыі, ці Зноў няўлоўныя». Маст. фільм. 1-я серыя.
16.20 Каляндар.
16.30 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.00 Залежыць ад цябе.
17.15 Экспавеснік.
17.25 Рэтра-шлягер.
17.50 «Як ліса зайца даганяла». Мультфільм.
18.00 Новае пятае кола.
18.40 «Цёмная» для Э. Лімонава.
19.30 «Санта-Барбара».
20.25 «Гарадок». Забаўляльная праграма.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 «Чарнакніжнік-II». Маст. фільм (ЗША).
22.50 «Нараджэнне Эрота». Мультфільм для дарослых.
23.20 Тэлемагазін.
23.30 Рэк-тайм.
23.45 Пецярбургскія сезоны.

Санкт-Пецярбург

14.55 «Першае каханне». Серыял.
15.40 Парады садаводам.
15.55, 18.55, 22.15, 0.05 Інфарм ТБ.
16.10, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
16.25 «Чэмпіён», Мультфільм.
16.35 «Філасофія па Філу». Серыял для падлеткаў.
17.00 Стыль жыцця.
17.05 Дзецям пра зверанят.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.10 «Асабістая справа». М. Растраповіч.
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Жыццё Кліма Самгіна». 2-я серыя.
22.30 Расійскі фермер.
22.45 Дом кіно. Вупі Голдберг, П'ер Рышар, Грэгары Пек, Сяргей Бадроў і іншыя.
23.25 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.

НТБ

6.00, 13.00 Сёння.
6.20 Маст. фільм «Цудоўныя гады».
6.45 «Вялікі чалавек». 6-я серыя.
7.40 «Сэрца навыварат». Маст. фільм (Францыя).
9.05 Дак. фільм «Успомнім тыя гады. 1958—1959».
10.35 Маст. фільм «Поспех як лепшая помста».
12.05 «Каралеўства». 3-я серыя.

Расійскія універсітэты

14.35 Сярэбранае стагоддзе. Першыя зборнікі Ганны Ахматавай.
15.05 «Тайны Маскоўскага Крамля». Дак. фільм. 4-я серыя «Невядомы Крэмль».
16.00 Музычныя навіны.
16.10 Цішыня № 9. «Аквафонія».
16.40 Навіны.

НТБ

17.00 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Герой дня.
19.00 «Святы Джэй». Маст. фільм (ЗША).
21.35 «Каралеўства». 4-я серыя.
22.30 Часінка.
23.20 Кіно не для ўсіх. Маст. фільм «Чырвоная пустыня» (Францыя—Італія).
1.15 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.

Пятніца, 6 верасня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Спатканне з вальсам». Фільм-канцэрт.
9.00 Тэлебачанне — школе. Музыка. 2-гі клас. Аб чым гаворыць музыка.
9.20 «Талісман». Маст. фільм.
10.20 «Кракакот». Мультфільм.
10.30 «Дзяжурная аптэка». 5-я серыя.
15.00 Навіны.
15.15 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.40 «Велікан, які марыў іграць на скрыпцы», «Фэт Фрумас і Сонца», «Птушынае свята». Мультфільмы.
16.05 Як нараджаецца музыка. Канцэрт навучэнцаў Беларускага ліцэя мастацтваў.
17.05 ШАНС. Інфармацыйна-аналітычная праграма.
17.35 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок». Правінцыя. Тэленарыс пра выканаўца самадзейнай песні Анатоля Кісяля (Любанскі раён).
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Чакайце белых лебедзяў». Дак. фільм.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па адным». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Дзяжурная аптэка». 6-я серыя.
20.05 «Міжнародны кур'ер». Падзеі, факты, каментарыі.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.10 «Чырвонае і чорнае». 3-я серыя.
23.30 «12, ці На ноч гледзячы».
23.50 «Пра маленькую дзяўчынку і аўтамабіль». Мультфільм для дарослых.
24.00 Навіны.
0.15 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.10 Футбол. Чэмпіянат Расіі. «Дынама» (Масква)—ЦСКА. 2-і тайм.
10.00 «Валідуб». Мультфільм.
10.25 «Пакуль усе дома».
11.00 Навіны (з сурдаперакладам).
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Ад пятніцы да пятніцы. Займальныя сюжэты з краін Садружнасці».
11.50 «Леанід Быкаў. Каб помнілі...» Аўтарская праграма Л. Філатава.
12.30 «Чатыры танкісты і сабака».
13.30 «Страла адлятае ў казку». Мультфільм.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца».
14.45 «Свет Тэрпсіхоры».
15.00 Зорная гадзіна.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.05 Джэм.
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.15 Чалавек і закон.
18.45 Поле цудаў.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 Вялікія сышчыкі: Эркюль Пуаро ў фільме «Смерць на Ніле». 1-я серыя.
22.00 Погляд.
22.45 «Смерць на Ніле». 2-я серыя.
23.55 Навіны.
0.05 «Сцінг у Маскве». Музычны фільм.

«Расія»

6.00 Ранішні экспрэс.
6.35 «Мак і Матлі». Серыял.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 Ранішні экспрэс-2.
7.50 Час дзелавых людзей.
8.00 Працсей простага.
8.30 «Дарагая рэдакцыя...»
9.00 «Санта-Барбара».
9.50 Тавары — поштай.
10.20 Гандлёвы дом «Ле Монці».
10.35 «Карона Расійскай імперыі, ці Зноў няўлоўныя». Маст. фільм. 2-я серыя.
16.20 «Хто на што здатны».
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.00 Імперыя гульняў. «На зямлі, на вадзе і ў паветры».
17.45 Тэхнадром імя І. П. Кулібіна.
17.55 Вертыкаль.
18.25 Бясконцае падарожжа.
19.30 «Санта-Барбара».
20.25 Сам сабе рэжысёр.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 Хакей. Кубак свету. Паўфінал. Перадача з Манрэаля.
23.20 Тэлемагазін.
23.30 Начное рандэву. «Дып Пёрпл».

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 22.20, 0.30 Інфарм ТБ.
12.10 «Першае каханне». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.30 Парады садаводам.
13.40, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Жыццё Кліма Самгіна». 3-я серыя.
15.25 Парадоксы гісторыі. «Смерць рэфарматара».
16.10 Ток-шоу «Наўздагад».
16.35 «Філасофія па Філу». Серыял для падлеткаў.
17.00 Стыль жыцця.
17.05 «Солці». Маст. фільм для дзяцей. 3-я серыя.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.10 Толькі без панікі.
20.55 Спртыўны агляд.
21.05 «Жыццё Кліма Самгіна». 3-я серыя.
22.35 Як быць каханымі.
23.05 «Двайны паварот ключа». Маст. фільм (Францыя).

НТБ

6.00, 13.00 Сёння.
6.20 Маст. фільм «Цудоўныя гады».
6.45 «Вялікі чалавек». Серыял. 7-я серыя.
7.35 Маст. фільм «Чужой крывёй» (Францыя—Італія—Канада).
9.10 Дак. фільм «Успомнім тыя гады. 1960».
9.55 Маст. фільм «Святы Джэк» (ЗША).
11.45 «Каралеўства». 4-я серыя.
12.35 Рускі альбом. Група «Чайф».

Расійскія універсітэты

14.40 Маскоўскія пенаты. Род Арловых.
15.05 «Тайны Маскоўскага Крамля». Дак. фільм. 5-я серыя «Гасудара ва казна».
16.00 Музычныя навіны.
16.10 Цішыня № 9. Дэманстрацыя «Астро».

НТБ

17.00 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Герой дня.
19.00 «Джэнтльмены ўдачы». Маст. фільм.
20.30 Група «Чайф».
21.35 «Каралеўства». Заключная серыя.
22.30 Часінка.
23.20 Маст. фільм «О, Серафіна» (Італія).
0.50 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.

Субота, 7 верасня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 «Сугучнасць». Перадача з Брэста.
8.35 Існасць. Духоўная праграма.
9.05 Здароўе. Народная аптэка.
8.45 Урокі Наталлі Наважылавай.
10.15 Усё пра ўсё. Інфармацыйна-пазнавальная праграма.
10.40 «Ералаш». Гумарыстычны часопіс.
11.00 «Пудзіла-мявучыла», «Прыгоды на плыце», «Як быццам». Мультфільмы.
11.30 Шматгалоссе. Заслужаны архітэктар Беларусі Леанід Левін.
11.55 Свет прыроды і захапленняў.
12.45 Еўрапейская дваццатка. Музычная праграма MTV.
13.30 Алег Янкоўскі, Георгій Данелія, Карэн Шахназараў, Генадзь Палока, Сяргей Бадроў у праграме «Тэлевізійны Дом кіно».
14.15 Калаж. Праграма для дзелавых людзей.
14.45 А. Дудараў. «Купала». Спектакль Гомельскага абласнога драматычнага тэатра.
16.35 «Вяртанне ў жніво». Тэленарыс.
17.20 Запрашаем на вячоркі. «Дажынкі» ў вёсках Адвержычы і Радчыцк Столінскага раёна.
18.00 Галерэя. Выкладчык Беларускай політэхнічнай акадэміі Лідзія Навічыхіна. Аўтарская праграма Таццяны Ягоравай.
18.30 Па вашых просьбах. «Пырскі шампанскага». Маст. фільм.
20.05 Банка коміксаў.
21.00 Навіны.
21.45 «Дажынкі». І Рэспубліканскі фестываль-кірмаш працаўнікоў вёскі.
23.15 «Чырвонае і чорнае». 4-я серыя.
0.35 Відзьма-нявідзьма.

ГРТ

7.00 У свеце жывёл.
7.35 Мультфільм.
7.50 Масква ў фільме «Пакроўскія вароты». 1-я серыя.
9.00 Навіны.
9.10 Слова пастыра. Мітрапаліт Кірыл.
9.30 «Не зявай!»
10.00 Ранішняя пошта.
10.35 Смак.
10.55 «Чуден град Москов». Фільм 6-ы «У пошуках ісціны».
11.25 Тэатр + TV. Міхаіл Казакоў.
12.10 Святлана Святлічная і Аляксандр Збруеў у меладраме «Чыстыя пруды».
13.30 Пад знакам «Пі».
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 Прэм'ера серыяла «Вяртанне на востраў скарбаў». 1-я серыя.
15.15 Бамонд.
15.35 «Акно ў Еўропу».
16.05 Леанід Якубовіч у тэлегульні «Кола гісторыі».
17.00 Навіны.
17.20 У свеце жывёл.
17.55 «Ералаш».
18.15 «Залатая серыя». Год 1961. Мікіта Міхалкоў у фільме «Я крочу па Маскве».
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 Ніколь Кідман у прыгодніцкім серыяле «Вьетнам. Да запатрабавання».
21.40 Брэйн рынг.
22.25 Калекцыя Першага канала. Трылер Альфрэда Хічкока «Вяроўка».
23.50 «Сцінг у Крамлі».

«Расія»

7.00 «Джэк з джунгляў». Мультфільм.
8.10 «Мак і Матлі». Серыял.
8.30 Па вашых пісьмах.
9.00 Тэлемагазін.
9.15 «Брадвей» нашага юнацтва». Прэм'ера дак. фільма.
9.45 Музыка ўсіх пакаленняў.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Ваш партнёр.
10.30 Добрай раніцы.
11.00 Урача выклікалі?
11.30 Ананімныя субяседнікі.
12.00 «Паэт у Расіі — больш, чым паэт». Праграма Я. Еўтушэнкі.
12.25 Працсей простага.
13.00, 19.00, 23.40 Весткі.
13.20 «Грахі». Тэлесерыял (ЗША). 3-я серыя.
14.05 Дэ факта.
14.30 Нічога, акрамя...
14.45 Свая гульня.
15.15 Крамлёўскія нянькі.
16.00 Хакей. Кубак свету. Паўфінал. Перадача з Атавы.
18.00 «Каралева Марго». Тэлевізійны шматсерыйны маст. фільм. 1-я серыя.
19.35 Суботні вечар з РТР. Адкрыццё тэлевізійнага сезона ў Дзяржаўнай канцэртнай зале «Расія».
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 Зусім сакрэтна.
22.00 Зроблена ў Галівудзе. «А як жа Боб?» Маст. фільм.
23.50 Праграма «А».

Санкт-Пецярбург

9.10 Стыль жыцця.
9.25 «Па рацэ плыве сякера».
9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Інфарм ТБ.
10.10 «Гонар маю». Ваенны агляд.
10.40 Непазнанае.
11.10 Ток-шоу «Наўздагад».
11.40 Страсці-мардасці.
12.10 «Імерэцінскія эскізы». Маст. фільм (Грузія).
13.25 Расійскі фермер.
14.10 Па ўсёй Расіі.
14.25 Тэатральная правінцыя?
14.50 «Вяртанне Санкт-Пецярбурга». Тэлефільм.
15.00 Мультфільм.
15.10 Спартыўны агляд.
15.25 Парадоксы гісторыі. «Па слядах тайнай арганізацыі».
16.10 Уік-энд з дэтэктывам.
16.35 Дзіцячае ТБ. «Казка за казкай».
17.00 Рок-фестываль. «Іржавыя праўды».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.25 «Піраты XX стагоддзя». Маст. фільм.
20.40 Кругаварот.
20.55 Свецкая хроніка.
21.10 Блеф-клуб.
21.50 «Уік-энд з дэтэктывам». Мільён за разгадку.
22.05 Футбол. Чэмпіянат Расіі. «Зеніт»—«Чарнаморац» (Новарасійск). 2-гі тайм.
22.55 «Парад парадаў» прадстаўляе Ларысу Чэрнікаву.

НТБ

6.00 Сёння.
6.20 Маст. фільм «Цудоўныя гады».
6.45 «Вялікі чалавек». 8-я серыя.
7.35 Маст. фільм «Маліна» (Германія).
9.35 Дак. фільм «Успомнім тыя гады. 1961».
10.20 Маст. фільм «Джэнтльмены ўдачы».
11.45 «Каралеўства». Заключная серыя.
12.35 Маст. фільм «Адзін і без зброі».

Расійскія універсітэты

15.05 Дак. фільм.
15.15 Па старонках «Шарман-шоу».
15.45 Крок з круга.
16.05 Навіны кіно.
16.25 Вольга Кучкіна. Час «Ч».

НТБ

17.00 «Горац».
17.30 Дог-шоу. Я і мой сабака.
18.00, 21.00 Сёння.
18.30 «Нелегал у Дамаску». Дак. фільм.
19.00 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу. Фінал.
20.00 Надоечы.
20.45 Лялькі.
21.35 Маст. фільм «Флетч» (ЗША).
23.20 Трэцяе вока.
0.05 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.

Нядзеля, 8 верасня

Беларускае тэлебачанне

8.00 «Спорт, каханне і фантазія». Кінаканцэрт.
8.40 Конны спорт. Кубак «Вольва».
9.15 «Конан». Мультсерыял.
9.40 Лепшыя хіты MTV.
10.10 «Усё нармальна, мама!» Забаўляльная праграма.
10.40 Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак.
11.00 Арсенал. Праграма для вайскоўцаў.
11.30 Вяршыня свету. Тэлегульня.
11.50 «Цыркі свету». Тэлевізійны шматсерыйны фільм. Пандэр цырк (Францыя).
13.10 Студыя «Акно». «Тэлек-шоу». Гумарыстычная праграма.
13.25 Усе мы родам з дзяцінства. Другі Усебеларускі тэлефестываль юных талентаў. Гала-канцэрт. Частка 3-я.
14.20 Вяскоўцы. Гомельскі раён.
14.55 Асілак. Спартыўны клуб. Прамая лінія.
15.50 Атланта-96. Пасляслоўе да Алімпіяды. Перадача 3-я.
16.20 «Вайна ў паветры». Дак. серыял (ЗША). 3-я серыя.
16.50 Вяршыня свету. Тэлегульня. Працяг.
17.10 Залатыя ключы. Тэлефестываль народнай творчасці.
17.40 Абібок.
18.10 «Дажынкі». І Рэспубліканскі фестываль-кірмаш працаўнікоў вёскі.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Спартыўны тэлекур'ер.
20.55 Навіны-ТБ.
21.10 «Дажынкі». І Рэспубліканскі фестываль-кірмаш працаўнікоў вёскі.

ГРТ

7.00 Тыраж» Спортлато».
7.10 «Лета ў Мумі-Долі», «У Мумі-Дол прыходзіць восень». Мультфільмы.
7.45 «Пакроўскія вароты». 2-я серыя.
9.00 Навіны.
9.15 «Бесталковыя нататкі» Д. Крылова.
9.30 Пакуль усе дома.
10.15 Ранішняя зорка.
11.00 «Служу Расіі!». «Ваенны кур'ер».
11.30 «Грай, гармонік любы!»
12.00 Лепшыя праграмы расійскіх тэлекампаній.
12.35 Серыял «Падводная адысея каманды Кусто». «Акулы».
13.25 Смехапанарама.
14.00 Навіны.
14.20 Вялікі тэатр.
15.05 Клуб падарожнікаў.
15.50 Аднойчы.
16.05 Прэм'ера суперсерыяла «Камп'ютэрныя войны», «Прыгоды Вудзі і яго сяброў».
16.50 «Ералаш».
17.15 Шчаслівы выпадак.
18.05 Майкл Джэксан, Даяна Рос і Філіп Кіркораў на фестывалі ў Монтэ-Карла.
19.00 Час.
19.35 Праграма перадач.
19.40 Арнольд Шварцэнэгер у баевіку «Чалавек, які бяжыць».
21.35 Кубак свету «Майстар-раллі-96». Парыж—Масква—Улан-Батар—Пекін.
21.50 Футбольны агляд.
22.20 Навіны.
22.30 Калекцыя Першага канала. Альфрэд Хічкок у фільме «Проста Хічкок».

«Расія»

6.00 Хакей. Кубак свету. Паўфінал. Перадача з Філадэльфіі.
8.00 Пілігрым.
8.30 «Мак і Матлі». Серыял.
8.50 «Ліса і заяц». Мультфільм.
9.05 Вуснамі дзіцяці.
9.30 Прысяга.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Рускае лата.
10.55 Вас запрашае фірма «Савва».
11.00 Чалавек на Зямлі.
11.25 «Віні Пух ідзе ў госці». Мультфільм.
11.35 Кніжная лаўка.
12.00 Тэатр маёй памяці.
12.25 Працсей простага.
13.00, 23.10 Весткі.
13.20 «Грахі». Тэлесерыял. 4-я серыя.
14.30 Футбол без межаў.
15.00 Караоке па-руску.
15.30 М. Церахава, Г. Буркоў, В. Гафт, У. Басаў у кароткаметражным маст. фільме «Мужчыны і жанчыны».
16.10 Рэпарцёр.
16.25 У свеце жывёл.
17.00 Чароўны свет Дыснея. «Кранутыя», «Аладзін».
18.00 «Каралева Марго». 2-я серыя.
19.00 Люстэрка.
19.55 Надвор'е на заўтра.
20.00 Любімыя камедыі. «Самая абаяльная і прывабная».
21.30 «Сем пісьмаў з Ніжняга». Праграма Н. Зверавай.
21.45 «К-2» прадстаўляе: «Перпендыкулярнае кіно».
22.40 У Ксюшы.
23.20 Цырымонія адкрыцця фестывалю «Кінашок-96».

Санкт-Пецярбург

9.10 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
9.40 Стыль жыцця.
9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 20.55 Інфарм ТБ.
10.10 «Авертайм». Хакейная праграма.
10.35 «Часы не выбіраюць». Тэлефільм.
11.10 Старое танга. Валерый Гаўрылін.
11.30 «Дзяўчынка з запалкамі». Мультфільм.
11.40 Увесь гэты цырк.
12.10 «Аўтсайдэр». Прэм'ера маст. фільма для дзяцей.
13.25 «Лясны канцэрт». Мультфільм.
13.35 «Вакол тэатра». Запрашае Л. Казарноўская.
14.10 Яшчэ адна Расія.
15.10 «Марыінскі» ў Японіі.
16.10 Спартыўная праграма.
16.35 Дзіцячае ТБ. «Залаты ключ».
16.50 Царскасельскі фестываль «Горад муз».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Скарбы Пецярбурга.
19.25 Захоўвай і памятай.
19.45 «Аголеная ў капелюшы». Маст. фільм (Расія).
21.10 Ноу смокінг.
21.55 Міжнародны агляд.
22.25 «Амерыканскія горкі». Прэм'ера маст. фільма (ЗША, Эстонія).

НТБ

6.00 Маст. фільм «Цудоўныя гады».
6.25 «Вялікі чалавек». 9-я серыя.
7.15 «Манія вялікасці». Маст. фільм (Францыя).
8.40 Дак. фільм «Успомнім тыя гады. 1962».
9.25 Маст. фільм «У страляючай глушы» (ЗША).
10.50 Маст. фільм «Флетч».
12.25 Надоечы.
13.00 Лялькі.

Расійскія універсітэты

14.25 Пад'ём пераваротам.
14.55 Чэмпіянат свету па аўтагонках у класе «Формула-1». Гран пры Італіі.

НТБ

17.00 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу. Фінал.
17.30 Тэлегульня «Сто да аднаго».
18.00 Сёння.
18.30 Прэм'ера праграмы У. Познера «Чалавек у масцы».
19.10 «Знікшыя цывілізацыі». Фільм 1-ы «Майя».
20.00 Вынікі.
21.10 «Флетч жывы». Маст. фільм (ЗША).
22.55 Выбарг-96. Кінафестываль «Акно ў Еўропу».
23.45 Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».
Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, беларускай дыяспары — 68-28-27, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Паставах — 22-400; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-31-98. ФАКС: 32-04-52, 68-28-77.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 91.852. Індэкс 63850.
Зак. № 4906.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12